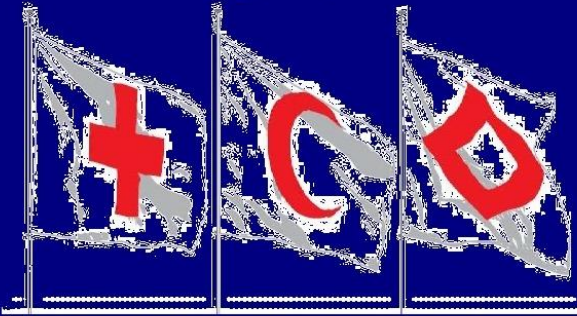

Trần Xuân An

**Thơ
như**

PHA LÊ ĐỎ

*(Hồng thập tự
Chữ thập đỏ)*

Trần Xuân An

THƠ NHƯ PHA LÊ ĐỒ

tập thơ
(ba mươi sáu bài)

công bố trên Facebook và txawriter.wordpress.com
từ 21-03-2023 đến 02-08-2023

(Đây là đầu sách thứ năm mươi lăm của tác giả)

Trần Xuân An
THƠ NHƯ PHA LÊ ĐỒ

NGÀY 02 THÁNG 08 NĂM 2023

.....

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG**

.....

**THÀNH THẬT CẢM ƠN QUÝ ĐỘC GIẢ
ĐÃ QUAN TÂM VÀ ĐÃ LƯU TRỮ GIÚP**

.....

Bài 1

YÊU CHỦ NGHĨA XÃ HỘI MỘNG MỊ

Trần Xuân An

bông có hương tự nhiên thơm
tươi mới hoài chân lí cổ
Triều chỉ làm tên lửa đỏ
buộc Hàn quy phục theo mình

hãy thơm hương đời hạnh phúc
ngát hương tự do đa nguyên
trên tất cả, hương độc lập
quốc kì ngoại ế hương thiêng

thế giới sẽ thôi chống Đổ
và Hàn thống nhất với Triều
sẽ không máu xương oan uổng
thắng bằng tên lửa, ai yêu!

nhưng nguyên lí Đổ: bạo lực
“họng súng để ra chính quyền” *1
tên lửa bắn ra hạnh phúc
“nổ” độc lập, tự do riêng

thí nghiệm mất gần thế kỉ
Liên Xô toàn trị tan rồi
chính quyền Đổ, Triều rục Đổ
hương mộng chuyên chế tanh hôi

chủ nghĩa xã hội dị biến
hoa nhà chủ thể truyền ngôi
không hương, Hàn không thống nhất
tên lửa Triều rục máu người

chủ nghĩa xã hội mộng mị

nghìn xưa đã mơ đại đồng
nhớ mùi hương ảo vọng Đổ
sao Đổ trời cao hư không

đỏ như vàng, sao năm cánh:
Sao Lenin treo trên trời! ^{*2}
ngoài khí quyển vô Tổ quốc
mộng寐 không tưởng chơi vơi

nước mình Điện Biên Phủ đẹp
Sao Lenin nước chia đôi
thống nhất bằng mùi khốn quẫn
nhớ hương mộng寐 chưa nguôi

Triều toả hương độc lập nhé
dân chủ, dân không sống quỳ
giàu mạnh gấp đôi Hàn quốc
tự nhiên hương một Cao Ly

thống nhất, Hàn đừng chiến bại
như Nam Việt khổ mấy đời
ngu trong nhồi sọ, thất thế...
... “Cởi trói”, nói hương cũ thôi

thời nói Hiền Lương, mừng lắm
mừng vì chấm dứt chiến tranh
nhưng hương Miền Nam, cũng trói
giấu đau thương, Bến Hải xanh

thời nói Tiên An, ảo vọng ^{*3}
tôi, nhà thơ trẻ sinh viên
tàu lửa lộng hương thống nhất
Bến Hải “phải đạo”, giấu phiền

Hàn đừng hàng binh lơ láo

thối danh bao đời cháu con
 Triều thôi tên lửa hung ác
 thắng cũng lưu xú sử son *4.

T.X.A.

(Bài thơ cũ không nhớ ngày tháng năm nào, hình như trong 2016.

Chép lại: 21-03-2023, có viết thêm ít khổ thơ)

.....

(*1) Theo chủ nghĩa Marx-Lenin, phải dùng bạo lực cách mạng để cướp chính quyền. Nắm chắc chính quyền chuyên chính vô sản mới có thể xây dựng chủ nghĩa xã hội, bằng biện pháp cưỡng bức đi đôi với thuyết phục. Câu nói nổi tiếng của Mao Trạch Đông, đại để là “hạng súng để ra chính quyền”. Cũng theo Marx-Lenin, xây dựng chủ nghĩa xã hội bằng tình thương và tôn giáo là không tưởng, chỉ là ước mơ đại đồng từng xuất hiện trong thời cổ đại, không bao giờ thành hiện thực. Hiện nay, thực tế cho thấy với bạo lực chiến tranh, chuyên chính, toàn trị cũng không thể, cho dù chiến tranh khốc liệt, tràn ngập xương máu, cho dù con đường chuyên chính, toàn trị như đường hầm dài dằng dặc hơn cả thế kỉ.

(*2) Về cờ đỏ sao vàng, trong “Một cơn gió bụi”, Trần Trọng Kim đã viết từ 1949 (Vĩnh Sơn xuất bản, 1969, tr.76), xác định đó là cờ cộng sản (tức là cờ chính thể, không phải quốc kì). Và sớm hơn thế, Việt Nam Quốc dân đảng (Việt Quốc), Việt Nam cách mạng đồng minh hội (Việt Cách), từ 1945-1946, đã đòi thay đổi “quốc kì” của Việt Minh, vẽ biếm họa đồng nhất chữ thập ngoặc phát-xít với ngôi sao vàng chủ nghĩa Lenin, vì họ đã thừa hiểu đó là cờ chính thể cộng sản mà thôi. Dĩ nhiên trong xã hội, nhiều người cũng biết thông tin đó. Xem: GS.TS. Nguyễn Văn Khánh, “Việt Nam quốc dân đảng trong thời kỳ thoái trào và biến chất (từ 1930 đến 1954)”, đăng trong tạp chí Nghiên cứu lịch sử, số 10, 2010, tr.13. Xin lưu ý: Vấn đề lịch sử này đã được bạch hoá rõ ràng trên sách báo từ lâu; nếu bị kiểm duyệt cắt bỏ, thì

không thể sáng tỏ giai đoạn Nội chiến trong Chiến tranh Lạnh (*ngoại-tranh-nội-chiến*).

(*3) Cầu đường sắt Tiên An bắc qua sông Bến Hải đã có trước thời chia cắt Đất nước, được phục hồi sau 1975.

(*4) “Lưu phương thiên cổ” hoặc “lưu hương thiên cổ” và “lưu xú vạn niên”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3401355606805033/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/21/yeu-chu-nghia-xa-hoi-mong-mi/>

.

Bài 2
GHI THÊM VỀ CHỦ NGHĨA ĐỎ
Trần Xuân An

1.
 chủ nghĩa xã hội mộng mị
 giấc mơ mãi mãi không thành
 chiến tranh, chuyên chính dân khổ
 thân phận đất đen cam đành.

2.
 chất bạo lực Đỏ là thuốc
 độc Đỏ trị độc thực dân
 (độc Đỏ nguyên trị bóc lột) *1
 hết bệnh, còn uống, suy tàn.

3.
 Nhà nước thành ông trùm chủ
 tư nhân cầm hơi, bó tay
 quốc doanh độc quyền bóc lột
 công sản vơi, tư túi đầy.

4.
 buồn vui chuyện xưa: thơ sử
 nay nắng hay mưa, mặc trời
 người sao ta vậy, gục gặc
 Đại đồng hay Đỏ cũng cười *2.

T.X.A.
 22 — 25-03-2023

.....

(*1) Từ xa xưa, các dân tộc chống thực dân bằng tinh thần yêu nước. Lịch sử nước ta hàng ngàn năm nay cũng thế hiện điều đó. Chủ nghĩa Marx-Lenin chỉ nhằm chống chủ

nghĩa tư bản (và các hình thái chính trị – kinh tế tư hữu nói chung); còn việc chủ nghĩa Lenin ủng hộ các dân tộc bị áp bức thì đó chỉ là phương tiện để đi đến cứu cánh là chủ nghĩa xã hội, cộng sản hoá các dân tộc ấy.

(*2) Nhân loại nói chung, không riêng dân tộc nào, tôn giáo nào, đều có ước mơ đại đồng (mọi người đều như nhau, giống nhau về thân phận, quyền lợi, nghĩa vụ...). Hiện nay, chủ nghĩa quốc gia – dân tộc với tinh thần thế giới đại đồng gần như phổ biến khắp các nước trên toàn cầu.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3402124043394856/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/21/yeu-chu-nghia-xa-hoi-mong-mi/>

Bài 3

THÁNG TƯ, NHỚ NGOẠI TRANH NỘI CHIẾN

Trần Xuân An

tháng tư, tưởng niệm chiến tranh
văn chương tâm nguyện làm lành đau thương
nghiêng một phía là bất lương
gió sau lật sử thối xương mộ mình

lật sử ư? Ai hỡi kinh?
cực quyền, sử lại công bình, xưa nay
bình tâm, phẳng nước sông đầy
thẳng ngay mặt giấy, bút gầy cũng thơm

“cởi trói”, thôi liệm hình rơm
sử, văn chương đội nắp hòm, bước ra
người cầm bút nguyên thịt da
mai sau khỏi thối xương và mộ bia

ngoại tranh nội chiến phân chia
thời nối liền vẫn cắt lìa lòng nhau
lưỡi lê ướp mật từng câu
cửa đồng bào, thối mai sau mộ mình

chín năm hoà giải, kết tinh
bốn viên huyết ngọc thành linh được đời:
ngoại-tranh-nội-chiến, thể thôi
sử trung thực, văn chương rồi lành thương.

T.X.A.

15:01-17:00, 04-04-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3410213662585894/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/04/04/thang-tu/>

Bài 4

THÁNG TƯ, SỬ CƯỜI, SỬ KHÓC

Trần Xuân An

nóng nung khét đất, nắng hoe hoắc
 đêm hết than hầm cháy dở dang
 đã cuối mùa khô, từ vụn cỏ
 đúng mùa mưa tới, phổ lênh loang

nóng phi thể sử, ướt phi ngã
 muôn thuở thiên nhiên mặc chuyện người
 ai đỏ ai đen, trời vẫn thế
 kệ đời, thống nhất, khác màu đời

vượt lên, tháng chuyển thời, hai phía
 ta sống thời ta, nghe khóc, cười
 mưa nắng đất trời, muôn thuở vậy
 sử cười, sử khóc, hậu sinh soi

người hầm hấp nắng, người mưa sũng
 cùng ở một thời, khác tuổi nhau
 đâu phải nắng mưa trong khí hậu
 văn chương – chứng tích cho mai sau

nói ngông, Phạm Thái, Nguyễn Du gặp
 Cao Bá Nhạ kẻ Tuy Lý vương
 Tôn Thọ Tường, Phan Văn Trị đối *1
 đoạn trường cùng hội, nỗi lòng, thương

cực quyền sinh tạo người chuyên chế
 nhồi sọ thành văn nanh nọc thù
 cõi trói, kém thua phong kiến cũ
 Tháng Tư, mùa chuyển thực hay hư?

Tháng Tư, điểm đỉnh nắng gay gắt

đúng hẹn đất trời, mưa đổ ào
 lịch sử, mặc ngày đêm, nóng lạnh
 Sao Nga vàng Thụy Kim, treo cao *2

sóng thần Âu đến, xanh và đỏ
 đều quá cực quyền, vỡ cực quyền
 lật đổ Ngô Đình, và Cởi trói *3
 ước nhân quyền Bến Hải thiên nhiên

Tháng Tư, nội chiến mừng im sững
 nhưng Cởi trói rung đất nổ trời
 Bắc bị trói vào Nam trói tiếp
 mười hai năm, trói mới lơi lơi *4

toan mừng gộp thắng Điện Biên Phủ
 vào Tháng Tư thôi xáo thịt nhau
 cùng gộp thêm vào Ngày Cởi trói
 nhưng còn Tổ quốc thật, chưa đâu?

Nga xâm lược Hán bằng Sao ấy
 Nga với Hoa thành một gọng kìm
 Sao sáng Lenin thành Tổ quốc
 ta nô lệ đội đầu, trong tim!

chưa xong cứu nước, mất Hồn Nước
 trần trọc, ép Sao quá thực dân
 hồn Bác quần quanh “Không ngủ được” *5
 buộc lòng, xương máu vạn muôn lần

vì cần viện trợ, cầm cờ Đỏ
 đánh Pháp, Nhật, tay không, ngật thay!
 cờ Đỏ, mặc nhiên tuyên chiến Mỹ
 phò Sao Nga, máu đỏ cờ này

Hoàng Sa rồi cụm Gạc Ma mất

càng úa Tháng Tư Sao Thuy Kim
 bình sọ – đỏ, vàng, lam – chục đoá *6
 ôm tranh hoà hợp khóc cười, im

Tháng Tư, thương thuở còn xanh tóc
 tôi đỏ mặc dù thân phận đen
 cờ Đỏ, hiểu là cờ chính thể
 đỏ hào quang nước sống đường hèn *7

nước nghèo yếu chịu hèn, toàn thảng
 đau máu xương oan, Hồn Nước oan
 mưa Tháng Tư trong veo rửa mặt
 “nguy Liên Xô” đỏ cờ Sao vàng *8

Tháng Tư, giải nhiệt, mưa — thơ trắng
 hoà giải hay không, trời mặc người
 sự thật ngoại tranh cùng nội chiến
 cờ Liên Xô khắp nước mình rồi!

Tháng Tư nhắc nhở cờ Vàng “nguy”
 như nắng mặt ao chữ nhật vàng
 trong đục vẫn vàng chống Pháp cũ
 không cờ ngoại, sử nhớ, dù tan

lính Vàng, tử sĩ cờ thuần Việt
 thuở ấy, Đỏ lòng vẫn hiểu Vàng
 cờ Mặt trận: bàn cờ? tạm ngưng? *9
 Sao Nga, “Không ngủ được”! Vàng oan

nụ cười Bắc, quốc kì Xô, đáng
 giọt lệ Nam, cờ thuần Việt, tươi
 trong khóc có cười, cười có khóc
 đoạn trường dân tộc đã thôi rồi

Tháng Tư, lắng hết vui, cảm hận

hạ hoả, trong vàng lệt, đỏ cười
 mưa thắm đồng bào, mưa trắng xoá
 xoá thù nhồi sọ, trắng tâm người

T.X.A.

06:21-07:50, 16-04-2023

— 28, 29, 30-04-2023

.....

(*1) Dĩ nhiên chúng ta đã hiểu Phan Văn Trị phê phán Tôn Thọ Tường.

(*2) Ngôi sao năm cánh đỏ viền vàng đi đôi với Búa liềm vàng thành một chỉnh thể trên quốc kì Liên Xô, khi sang Trung Quốc, thành Ngôi sao năm cánh vàng với Búa liềm vàng. Thời thủ đô Trung Quốc còn ở Thụy Kim (瑞金 Ruijin) thuộc tỉnh Giang Tây, quốc kì Nước Cộng hoà xô viết Trung Hoa chỉ một Ngôi sao vàng năm cánh trên nền đỏ, cờ Đảng Trung Quốc là Búa liềm vàng trên nền đỏ, và cũng có loại cờ trên một nền đỏ có cả Ngôi sao năm cánh vàng với Búa liềm vàng. Ở nước ta cũng thế, từ 1941 đến nay. Đó là nguyên nhân nội chiến chống hai Khối xâm lược trong Chiến tranh Lạnh. Tôi nhắc lại để làm thuyên giảm nỗi bệnh “hàng triệu người buồn (khóc)”, “hàng triệu người vui (cười)”, theo tinh thần đồng bào ruột thịt, hoà giải hoà hợp dân tộc.

(*3) Ngày 01-11-1963 và 07 & 08-10-1987.

(*4) Mười hai năm: 1975-1987.

(*5) Bài thơ “Thụy bất trưốc” trong tập “Nhật ký trong tù”.

(*6) Chục đoá đỏ, vàng, lam chung một bình sọ trắng đất nâu là biểu tượng giai đoạn lịch sử một trăm ba mươi mốt năm (1858-1989/1991): – Cờ Đỏ: chống Pháp, Nhật, Mỹ, Kh'Mer Đỏ, Trung Quốc; – Cờ Vàng: chống Pháp (thời Tự Đức, Tân Sở cần vương), chống Liên Xô, Trung Quốc (chống cộng); – Lam (Chùa, Đình làng...): chống chủ nghĩa vô thần Mác Lê và Thiên Chúa giáo Rôma...

(*7) Phải chấp nhận con đường hèn vì nước yếu, và “không còn con đường nào khác” (ngoài Liên Xô, không có cường quốc nào khác viện trợ súng đạn để đánh Pháp) — sách tuyên truyền Đỏ thường viết câu này.

(*8) Trước 1975, phe Quốc gia gọi đối phương là “giặc cộng”, “tay sai Nga Sô” (nguy có nghĩa là giặc, tay sai).

(9*) Thơ Tố Hữu, trong “Nước non ngàn dặm” (1973): “Màu đỏ của đất, màu xanh của trời”. Cờ Mặt trận đảo ngược trời (xanh) đất (đỏ) chỉ là cờ tạm thời. Tư liệu khác: Màu đỏ chỉ Miền Bắc, màu xanh chỉ Miền Nam, như bàn cờ với hai loại quân cờ đỏ và xanh. Thực ra, cờ Mặt trận Giải phóng Miền Nam Việt Nam (quốc kì Cộng hoà Miền Nam Việt Nam) chỉ là biến thể của quốc kì Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Xô viết Liên bang Nga.

·
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3417437541863506/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/04/17/thang-tu-su-cuoi-su-khoc/>

·
Xem thêm thông tin về Cờ đỏ sao vàng:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3416141858659741/>

·
 Về cờ đỏ sao vàng, trong “Một cơn gió bụi”, Trần Trọng Kim đã viết từ 1949 (Vĩnh Sơn xuất bản, 1969, tr.76), xác định đó là cờ cộng sản (tức là cờ chính thể, không phải quốc kì). Và sớm hơn thế, Việt Nam Quốc dân đảng (Việt Quốc), Việt Nam cách mạng đồng minh hội (Việt Cách), từ 1945-1946, đã đòi thay đổi “quốc kì” của Việt Minh, vẽ biếm họa đồng nhất chữ thập ngoặc phát-xít với ngôi sao vàng chủ nghĩa Lenin, vì họ đã thừa hiểu đó là cờ chính thể cộng sản mà thôi. Dĩ nhiên trong xã hội, nhiều người cũng biết thông tin đó. Xem: GS.TS. Nguyễn Văn Khánh, “Việt Nam quốc dân đảng trong thời kỳ thoái trào và biến chất (từ 1930 đến 1954)”, đăng trong tạp chí Nghiên cứu lịch sử, số 10, 2010, tr.13. Xin lưu ý: Vấn đề lịch sử này đã được bạch hoá rõ ràng trên sách báo từ lâu; nếu bị kiểm duyệt cắt bỏ, thì không thể sáng tỏ giai đoạn Nội chiến trong Chiến tranh Lạnh (ngoại-tranh-nội-chiến).

·
 Xem thêm: **Ghi chú theo tư liệu gốc:**

Trần Xuân An – Thơ như pha lê đỏ

CÁC CÁCH DIỄN ĐẠT Ý NGHĨA CỜ ĐỎ SAO VÀNG VIỆT NAM, VÓN CÓ NGUỒN GỐC TỪ QUỐC KÌ BÚA LIỀM SAO LIỀM XỔ VÀ TỪ BIỀN THỂ Ở THUY KIM (1931-1937), TRUNG QUỐC, CHUNG QUY VẤN THỂ HIỆN Ý NGHĨA GỐC: NGÔI SAO NĂM CÁNH (ĐI ĐÔI VỚI BÚA LIỀM) LÀ BIỂU TRƯNG CHỦ NGHĨA LENIN:

Theo tư liệu gốc, Trung tâm Lưu trữ quốc gia III, Phòng Phủ Thủ tướng, Mục lục 2, Hồ sơ 15, tờ 62, dẫn theo bài “Cờ đỏ sao vàng – biểu tượng thiêng liêng đặc biệt của dân tộc Việt Nam”, đăng trên báo Nhân Dân điện tử, vào thứ tư, ngày 31/08/2022 lúc 10:25 (<https://nhandan.vn/co-do-sao-vang-bieu-tuong-thien-lieng-dac-biet-cua-dan-toc-viet-nam-post712980.html>):

Nền cờ màu đỏ tượng trưng **“tinh thần hy sinh chiến đấu cách mạng của nhân dân Việt Nam”**; ngôi sao màu vàng tượng trưng **“ánh sáng của vai trò lãnh đạo cách mạng”**¹.

Chú trọng vào hai cụm chữ nguyên văn trích dẫn tư liệu gốc trong hai cặp ngoặc kép. Còn các dòng gán ghép thêm như năm cánh sao tượng trưng cho sĩ, nông, công, thương, binh là không hợp lí, vì **“vai trò lãnh đạo cách mạng”** không thể là cả năm thành phần, giai cấp trong toàn dân được (theo chủ nghĩa Marx-Lenin). Rõ hơn, nay đảng kì Đảng Cộng sản Liên bang Nga đã thay ngôi sao năm cánh bằng hình tượng cuốn sách mở.

Và theo các tư liệu khác:

1)- **“Sao vàng phấp phới, dất giống nòi quê hương qua nôi lấm than”**

Nguồn: Văn Cao, “Quốc ca” (“Tiến quân ca”), 1944.

2)- **“Sao vàng soi lối tự do”**

Nguồn: Nguyễn Đình Thi, “Mẹ con đồng chí Chanh”, Ngành Văn nghệ trung ương xuất bản, 11/1953.

Trên FB nhà nghiên cứu Lại Nguyên Ân.

3)- *“Anh đi bộ đội sao trên mũ
Mãi mãi là sao sáng dẫn đường”*
Nguồn: Vũ Cao, “Núi Đồi” (1956), Nxb. Hà Nội, 1970.

4)- *“Ngôi sao lãnh đạo, ngọn cờ quang vinh”*
Nguồn: Huyền Kiều, “Chị Nụ thôn Cam”, truyện thơ cải cách ruộng đất, Tủ sách Bông Lúa, Nxb. Văn Nghệ, Hà Nội, 1956.
Trên FB nhà nghiên cứu Lại Nguyên Ân.

5)- *“Ngôi sao chân lí giữa đời”*
Nguồn: Tố Hữu, “Nước non ngàn dặm”, Nxb. Văn nghệ Giải phóng, 1973.

Đặc biệt, ở bài “Thuy bất trước” (“Không ngủ được”), trong tập “Nhật ký trong tù” (1942-1943) của Bác Hồ, Viện Văn học ấn hành, 1960 và nhiều lần tái bản về sau. Dĩ nhiên, Hồ Chí Minh đã tuân theo chủ nghĩa Lenin từ trước (1920), nhưng khi Ngôi sao trên nền đỏ thành quốc kì (cờ Tổ quốc), thì lại là vấn đề khác. Bác Hồ không thể không “trần trọc, bán khoán”, “hồn mộng quần quanh” — suốt đêm “không ngủ được”, lúc chớp mắt cũng chớp chờn như thức².

T.X.A liệt kê, tổng hợp, bình chú
25-04-2023

.....

CHÚ THÍCH CỦA PHẦN GHI CHÚ THÊM:

(*) *1~ Theo các từ điển tiếng Việt:

*“Vai trò: Tác dụng, chức năng của ai hoặc cái gì trong sự hoạt động, sự phát triển chung của một tập thể, một tổ chức.
[Ví dụ:]*

- *Vai trò của người cha trong gia đình.*

- *Tri thức giữ vai trò quyết định”.*

(Trích từ một trong các từ điển tiếng Việt).

Theo đó, **“ánh sáng của vai trò lãnh đạo cách mạng”** phải được hiểu là ánh sáng chủ nghĩa Lenin, lãnh tụ Lenin với chức năng, tác dụng soi sáng, lãnh đạo (cầm nang, kim chỉ

nam) trong sự hoạt động, sự phát triển chung của cách mạng vô sản.

*2~ Người ta có thể liên tưởng đến một đoạn trong bài “Sóng” của Xuân Quỳnh. Nhưng thật ra, hai trạng thái “không ngủ được” này khác nhau một trời một vực: Một dằng thào thức vì thương nhớ da diết trong yêu đương, một dằng trăn trở, bồn khoăn, hồn mộng mị loang quanh vì ngôi sao chủ nghĩa Lenin lại bị ép thành hình tượng Tổ quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3423097361297524/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/04/17/thang-tu-su-cuoi-su-khoc/>

.

Bài 5

HÁT BÀI LỤC BÁT VÀNG HOÀ GIẢI**Trần Xuân An**

hát đi, dù đã tan hoang
 một trăm mười bảy năm Vàng cờ bay *1
 chống Pháp, tả đạo, đấng cay
 dựa Nhật, Pháp, Mỹ, không thay Vàng cờ

dựa Nhật lật Pháp, đơi giò
 Mỹ đỏi Nhật! Pháp xác xơ, chưa tàn
 Pháp đổ quân, buộc cờ Vàng
 cờ Vàng dựa Mỹ, Đỏ càng Mao hơn

toàn bại vong, duy sử còn
 tấm lòng thuần Việt với non-sông-này
 Nhật, Pháp ngại cờ-Vàng-này
 không nịnh Mỹ, cờ Vàng đầy trời Nam

cờ Vàng tơi tả bụi lằm
 vì còn thuần Việt, lương tâm không mờ
 bại vong, đâu phải bất ngờ
 vì chưa bán nước bao giờ, hát đi

trong bi kịch, đẹp chất bi
 nặng trên sông sử, còn gì nữa đâu
 hát đi, vui nhẹ nỗi đau
 hoà giải là, không nguy màu Vàng xưa

hát đi, bớt lậm mê bùa
 Đỏ cờ chính thể dù chưa quốc kì
 cờ Vàng tan, đừng tự ti
 sử và lí lịch mãi ghi Vàng cờ

đỉnh Điện Biên Sao Liên Xô

“Thuy bất trước”, đến Bác Hồ còn đau
 cứng lời, quặn vô thức sâu
 thể thời, Hồn Nước đành cau mặt buồn

Liên Xô thắng Sài Gòn luôn
 Dinh Độc Lập, bàn cờ giương Sao Vàng
 hát đi, cờ Vàng tan hoang
 giẫm hồn thuần Việt mãi oan muôn đời

vận nước mình đã vậy rồi
 năm đoá Đỏ, chiến công ngời cờ Sao *¹
 nhưng Hồn Nước ngự nơi nào?
 hát đi, thuần Việt tự hào Vàng xưa

chuyện quá khứ, hát cũng thừa
 nhưng sử kí, lí lịch chưa công bằng
 mong chi quyền bút thẳng băng
 tỉnh tâm sống giữa trầm thặng, hiểu đời

đau là đau Hồn Nước thôi
 “hình của Nước” phải của người Việt Nam *²
 đến quốc kì cũng chào làm
 Sao Nga nhìn xuống cười thẳm chúng ta

xin treo tranh sử vách nhà
 đỏ, vàng, lam, mùi đoá hoa, sọ bình
 chiếc bình xương máu nước mình
 hai sắc cờ, màu chùa đình — khói hương

tranh sử bi hùng máu xương
 Đỏ ngời thắm, Vàng tươi buồn bại vong
 vĩnh hằng Lam không hư không
 tranh thời quá khứ, tỉnh lòng, hát đi

theo Pháp, không thể đồng quy

Pháp làm Thập giá Paris ố rồi
 đoạt cờ Vàng, luy giống nòi
 ăn năn, thuần khiết với Trời, hát đi

ngắm tranh sử, hát thăm thi
 Liên Xô xâm lược quốc kì, hiểm sâu
 Vàng chống cộng, tội gì đâu
 “Không ngủ được”, vô thức đau, Bác buồn

phẳng đường cứu nước? Vô phương!
 những mặc cả với ngoại cường Liên Xô *3
 ngoại cường trong sáng là mơ
 hát đi, sử thuở bấy giờ, ngắm tranh

mặc cả thì khó tâm thành
 gương cờ độc lập lại đành Sao Nga!
 ngoại-tranh-nội-chiến trong ta
 hát đi, sử ấy trong gia phả mình

hát đi, lục bát hoà bình
 dựa ngoại cường đều tội tình, sọ chong
 thuở mười chồng, trở mười bông
 Chiến tranh Lạnh dứt, mắt trong trẻ nhìn

tôi ngắm tranh thuở bom mìn
 hát thơ, giới thuyết này in, kính lòng *4
 cờ Tổ quốc đang là không
 dân thời-Đỏ-năm-chiến-công, hiểu Vàng

Nam đã bại vong, tan hoang
 cờ thuần Việt lưu nắng vàng núi sông
 Bắc gặt hái năm chiến công
 nhưng cờ Nga, thành ra không vui gì!

thời gian mở lượng từ bi

bảo bên Đỏ, này quốc kì Sao Nga!
 Vàng thuần Việt lục bát ca
 ngắm tranh hoà giải mười hoa thuở nào.

T.X.A.

07-05-2023

.....

(*1) Một trăm mười bảy năm: 1858-1975. Tính đến 1989/1991, là một trăm ba mươi một hoặc một trăm ba mươi ba năm. Sau 1975, Đỏ ta thắng thêm Kh'Mer Đỏ và Trung Quốc Đỏ.

(*2) "Hình của Nước", tức là hình tượng của Đất nước — chữ của Chế Lan Viên, trong bài thơ "Người đi tìm hình của Nước" (tập "Ánh sáng và phù sa", Nxb. Văn Học, 1960), đặc biệt ở câu thơ "Hình của Đảng lồng trong hình của Nước": Búa liềm trong Ngôi sao năm cánh.

(*3) Xem lại bài thơ "GIÁ MẶC CẢ CỦA NGA XÔ" của tác giả:

*"Nga Xô đã cùng Phan Bội Châu mặc cả
 từ năm hai mươi, chính trị như đức tin
 viện trợ, huấn luyện người, cấp vũ khí
 đổi lại, là truyền bá, thực thi chủ nghĩa Lê-nin..."*

Sử liệu từ: Phan Bội Châu, "Tự phán", Nxb. Văn hóa – Thông tin tái bản, 2000, tr.232-234; cũng tác phẩm hồi kí ấy nhưng nhan đề khác: "Phan Bội Châu niên biểu", in chung trong "Phan Bội Châu toàn tập", tập 6, Nxb. Thuận Hóa, 1992, tr.270-272. Trích nguyên văn (hai bản dịch hầu như không khác nhau; ở đây lấy trích đoạn bản dịch trong "Phan Bội Châu niên biểu"):

"... Tất phải quyết tâm thừa nhận những điều kiện như dưới này:

- 1) *Tín ngưỡng chủ nghĩa Cộng sản.*
- 2) *Học thành rồi, về nước tất phải gánh lấy những việc tuyên truyền chủ nghĩa Lao Nông.*
- 3) *Học thành rồi, về trong nước mình phải ra sức làm những sự nghiệp cách mạng.*

Còn những phí tổn chi dụng trong khi học và khi về nước, nhất thiết do chính phủ Lao Nông đảm nhiệm”.

(*4) Giới thuyết thêm một lần nữa để tránh ngộ nhận: Chục đoá đỏ, vàng, lam chung một bình sọ trắng đất nâu là biểu tượng giai đoạn lịch sử một trăm ba mươi một năm (1858-1989/1991): – Cờ Đỏ: chống Pháp, Nhật, Mỹ, Kh'Mer Đỏ, Trung Quốc; – Cờ Vàng: chống Pháp (thời Tự Đức, Tân Sở cần vương), chống Liên Xô, Trung Quốc (chống cộng); – Lam (Chùa, Đình làng...): chống chủ nghĩa vô thần Mác Lê và Thiên Chúa giáo Rôma...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3431127197161207/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/09/hat-bai-luc-bat-vang-hoa-giai/>

.

Bài 6

TIẾNG MẸ

Trần Xuân An

“cái răng cái tóc là gốc con người”
cha mẹ cho, tươi suốt cả cuộc đời
cũng đến lúc, rồi yếu long, phai bạc
vẫn bền lời cha, tiếng mẹ ru nôi.

T.X.A.

15 & 16-05-2023

(nhân dịp “Mother’s Day”)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437147446559182/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

Bài 7

THUỐC LÁ, LOÀI CỎ TƯƠNG TƯ

Trần Xuân An

làm thơ tình, khói cay tương tư thảo
tuổi đó, mười lăm, mười bảy, học trò
đến độ nào, nghiện mây trời, khói sóng
nàng thơ mới lớn, có thành mơ hồ?

T.X.A.

16-05-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437159443224649/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

.

Bài 8

PHÒNG CÂY RĂNG IMPLANT

Trần Xuân An

trần mây trắng, trời xanh, chim câu trắng
vải trắng trùm, khoét chữa chỗ tê đau
chỉ muốn nhìn, qua ô kính phòng phẫu
tranh vẽ vờ liệu pháp dịu lo âu.

T.X.A.

13 & 17-05-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437791823161411/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

.

Bài 9

TẾ ĐÌNH TIÊN HIỀN TÂN SƠN HOÀ

Trần Xuân An

mưa ước hẹn đất trời, đình thần tế
thấm đẫm phố phường nay, hương đăng xưa
tên đất thành tên đường, lưu dấu cổ
đình xây chầu hát bộ, nhớ tiên sơ.

T.X.A.

17-05-2023

(28-03 Quý Mão HB23)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437916933148900/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

.

Bài 10

“ĐẠI LỄ ĐẢNG CA, *
CHẤP MINH CHÁNH TẾ”

Trần Xuân An

đảng ca không phải bài ca hương đảng
không phải chính ca của chính đảng nào
đảng ca phải chăng kết giao chòm xóm? *
lễ Đình Thành, lời thề cổ — đồng bào

dung dị thôi, là Đại lễ Đàn Cả
chữ viết sai, nên ngẫm nghĩ nhiều điều
ơn khai khẩn khai canh, dâng hương kính
lòng tri ân, nét tâm linh không phiêu.

T.X.A.

18-05-2023

(29-03 Quý Mão HB23)

.....

(*) “Đảng ca” có nghĩa là giao kết chòm xóm, chòm xóm kết giao (hương đảng ca 鄉黨軋, 鄉黨軋). Theo từ điển: 軋 hay 輶: Kết giao. Ví dụ như “ca bằng hữu” 軋朋友 (có nghĩa là kết bạn). Xin đặt thêm ở đây một nghi vấn về ngữ nghĩa, chờ tra cứu, chỉ giáo thêm.

Theo một số tư liệu khác: Đại lễ Đảng ca là Lễ Đảng cả/Đàn cả hay Đoàn cả, đó là lễ chánh cúng của lễ hội Kỳ yên. Theo đó, đại lễ đàn cả có nghĩa là đại lễ với đàn tế lớn.

Dẫn theo Wi-ki-pe-di-a: “*Theo Sơn Nam thì Lễ Đàn Cả là quan trọng nhất. Nhà văn viết: “... trước đó có lệ Túc yết, tức là ban Tế lễ gom lại, trình diện, diễn tập, có thể so sánh với dịp cúng giỗ ông bà, trước ngày giỗ chánh thức là buổi cúng Tiên. Đình nào khiêm tốn thì bỏ lễ Túc yết cho bớt kinh phí... Vẫn chưa dứt khoát về tên gọi: Đàn hay Đoàn. Trên tấm thiệp mời ở ngôi đền sát chợ Biên Hoà, thấy ghi Đại Đàn. Đàn là nơi cử hành lễ (lập đàn, đàn Nam Giao) có lẽ đúng*”

hơn. Về cơ bản, trong cả nước, nghi thức giống nhau nhưng “đại đồng tiểu dị”.”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3438398406434086/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

Bài 11
ĐẬU HŨ ĐƯỜNG ĐEN
Trần Xuân An

gánh đậu hũ thơm lá dứa tuổi thơ
nước đường đen có gừng nồng tình bạn
như cổ tích về bên hiên mỗi sáng
nhưng tìm đâu, tiền xu tròn mẹ cho!

T.X.A.
07:37-09:15, 22-05-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3441269512813642/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

Ảnh: Google search:

Bài 12

THƠ VUI VỀ KHÓI THUỐC LÁ

Trần Xuân An

tương tự thảo cũng là trầm tự thảo
 thưở nội chiến đồng bào, ngập máu xương
 nay bỏ hút, lồng ngực không sương khói
 ngấm tranh sử, mùi chống là “Mùi thương” *1

thương chống Pháp, và hai thương chống Nhật
 thương chống Mỹ, và bốn thương chống Nga
 thương chống Tàu... và “Mùi thương” thể đó
 bình sọ trở — đỏ, vàng, lam — mùi hoa

bỏ hút thuốc, thấy trong mình vẫn vậy
 làm thơ đùa niêm-khôn-nguôi, thôi buồn
 ngấm kĩ tranh, sử nở hoa “Mùi chống”
 chống ngoại xâm, nên đều thành “Mùi thương”

hoà giải, xưa chống Pháp, Xô, Trung Quốc
 tự hào, như chống Pháp, Nhật, Mỹ xưa
 cứu lính Vàng công khai tự hào ấy
 ngũ cường đều ngoại xâm, quá rõ chưa!

thưở dạy học, cầm phấn như thuốc lá
 giảng thơ Đổ, Bắc thêm ảo, Nam buồn
 bụi phấn trắng cũng làm thầy cay mắt
 mùi chống là “Mùi thương”, hết mù sương

năm đoá đỏ, chỉ một nửa sự thật
 nửa kia là năm bông lam và vàng *2
 dạy một nửa, viết một nửa là dối
 đau chứng nhân thời văn gian, sử gian!

bỏ phấn bảng, tay vẫn cầm thuốc lá

bỏ thuốc lá, sáng nay nhớ cả hai
 ước giáo cụ trực quan, tranh “Mười chống”
 mãi cầm bút, kẻ râu, râu khói bay

bụi phấn bảng, khói thuốc, râu bạc trắng
 cũng bảng lảng thoang thoang sương mờ vương
 đều là tương tư thảo, trầm tư thảo
 thơ đùa, nhưng, “Mười chống” thật: “Mười thương”

bụi phấn bảng, thôi, thôi tro thuốc lá
 mãi cầm bút toả râu trắng khói bay
 tương tư thảo, trầm tư thảo thành chữ
 chữ đừng thành tro bụi, xưa tới nay...

ai học trò cũng đều học lịch sử
 học sử Bắc? Hay sử Nam? Bao giờ?
 đến bao giờ học sử thật, hoà giải
 “Mười chống” là “Mười thương”, không bụi tro.

T.X.A.
 23-04-2023

.....

(*1) Bài ca dao “Mười thương”, bắt đầu bằng hai câu: “*Một thương tóc để đuôi gà, Hai thương ăn nói mạn mà có duyên...*”, kể ra mười nét đẹp về ngoại hình, tính nết của hình tượng nhân vật cô gái.

(*2) Danh ngôn: “*Một nửa ổ bánh mì vẫn là bánh mì, nhưng một nửa sự thật là gian dối hoàn toàn*” (A half of bread loaf is still bread but a half of truth is a whole lie).

Ghi chú:

Tranh “Mười chống” có thể được dùng làm tranh GIÁO CỤ TRỰC QUAN trong giảng dạy.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3441882472752346/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/23/tho-vui-ve-khoi-thuoc-la/>

SỬ, VĂN DO BẮC VIẾT
& SỬ, VĂN DO NAM VIẾT
Trần Xuân An
(thân gửi BS. Thiện Đoan)

Chính kiến (chủ ý, chủ kiến về sử chính trị) của tôi là làm rõ sự thật toàn cảnh, toàn diện lịch sử giai đoạn từ 1858 đến 1989/1991, đặc biệt nhấn mạnh giai đoạn Chiến tranh Lạnh (1945-1991). Sử hiện nay do Miền Bắc viết, nên thiên lệch nhiều (ca ngợi phe Hà Nội, phê phán triều đình Huế và phe quốc gia Sài Gòn).

Việc hoà giải dân tộc khác với các cuộc lật đổ chế độ đương thời. Làm rõ sự thật lịch sử khác xa thao túng lịch sử. Thao túng lịch sử là dùng bạo lực, thủ đoạn (súng đạn, nhà tù, tiền bạc mua chuộc, làm sức ép...) để nắm lấy sử học, chi phối sử học, xuyên tạc lịch sử nhằm nhỏ tận gốc, tróc tận rễ chế độ cũ, với mục đích là tạo lập chế độ mới.

Tôi hoà giải để sáng tác, nghiên cứu cho đúng, đồng bào Việt Nam dễ sống hơn, cụ thể là học sinh Miền Nam đỡ buồn vì văn và sử do Miền Bắc viết hoặc ai đó viết theo quan điểm lập trường Hà Nội, Liên Xô, Trung Quốc.

T.X.A.
02-06-2023

.
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3449249795348947/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/03/su-van-do-bac-viet-su-van-do-nam-viet/>

Bài 13

NGỦ TRƯA, THỨC DẬY, VIẾT LẠI

Trần Xuân An

ác mộng

trước đoạn đầu đài

đao phủ thủ vang trầm tiếng nói:

*“người phản đối chuyên chính sử và văn
hãy nói lời trần trối”*

trầm tĩnh tiếng tù nhân:

“không phải lời trần trối

mà là lời đầu tiên như lời cuối cùng:

tôi, người cầm bút, như cầu Hiền Lương

cầu bắc qua sông không thể một bờ

và đất hai bờ đều phải là sự thật

không thì lụt trôi mất

và người cầm bút, cầm bút để làm gì!”

ác mộng, khi mở mắt

không đoạn đầu đài, không đao phủ thủ

vắng ngắt căn phòng

chỉ chùm tia nắng thò qua cửa sổ

bóng cửa nó như đao cửa cổ

ít hôm sau lại tái hiện giấc mộng

nhưng trong một trưa ngủ bình yên

là cảnh trao giải cao quý

như thể Nobel

“người phản đối

chuyên chính sử và văn

hãy đọc diễn từ của lương tâm, tài năng”

trầm tĩnh tiếng vang xa, vọng gần:

“tôi, người cầm bút, như cầu Hiền Lương

*cầu bắc qua sông không thể một bờ
và đất hai bờ đều phải là sự thật!
đất nước hơn trăm rưỡi năm
chiến tranh, hậu chiến
chẳng ai chân thật xứng đáng
ôi sử và văn!”*

trưa, ngủ dậy
viết lại
hai cảnh tượng đối nghịch
duy nhất một lời
cười ngất.

T.X.A.
29-05-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3445938912346702/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/30/ngu-trua-thuc-day-viet-lai/>
(<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/30/16939/>)

Bài 14
PICASSO SÔNG MÁI KHÚC
 Trần Xuân An

Picasso có thời xanh
 thời hồng, thời Phi nét khắc
 rồi thời lập thể, vẽ khác
 suối, ghềnh, thác, cũng một sông

riêng biệt đời riêng, tư tưởng
 thế cuộc, giấy trắng học trò
 vàng nghìn xưa, tương lai đỏ *1
 nhưng gốc Xô đỏ bao giờ

tận cùng vẫn Thật, Tốt, Đẹp *2
 không Thật tính sử, bất lương
 bất lương Đẹp là Đẹp ác
 hậu chiến, phấn bút sát thương!

tôi có một thời phản chiến
 phản chiến hai Khối, hai Miền
 thời Đỏ như “Kẻ tuần đạo” *3
 thiên đàng Đất, thịt Người Diên *4

Đỏ mộng rồi về dân tộc
 Bến Hải trên thẻ chứng minh
 Picasso sông nhiều khúc
 sông tôi mấy đoạn vẫn mình

số phận chứng nhân thời đại
 ngoại-tranh-nội-chiến, đến nay
 Bến Hải sông ơi, không chết
 không thành ao, vũng, đầm lầy!

Bến Hải, hăm một năm dài

đồn trăm mười bảy năm máu *5
trần quăng Liên Xô đoạn hậu
tôi chảy theo trục thời gian.

T.X.A.

08:32-09:33, 06-06-2023

.....

(*1) Thơ Chế Lan Viên: “Sắc vàng nghìn xưa, sắc đỏ tương lai” (bài “Người đi tìm hình của Nước”).

(*2) Chân, thiện, mỹ.

(*3) Tác phẩm của Unamuno (Tây Ban Nha), Trần Xuân Kiêm dịch, Nxb. Quế Sơn – Võ Tánh, 1971.

(*4) “Nhật kí người điên” của Lỗ Tấn và Thiên đàng trên Đất.

(*5) 1858-1975, trong 117 năm đó, có 21 năm Bến Hải (1954-1975). Tính đến 1989/1991, thành 131 hoặc 133 năm.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3451238941816699/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/06/picasso-song-may-khuc/>

Bài 15
TẶNG CÁC BẠN CÙNG LỚP, 1974-1978
Trần Xuân An

(gặp nhau sau 49 năm, kể từ ngày vào trường) *1

tay cầm viên phấn bảng
 nuôi tay bút văn chương
 yêu lắm, nhưng thuở ấy
 chưa “cởi trói”, đoạn trường!

còn viết thơ đứt ruột
 vì phấn bảng, còn thương
 may thay, chưa rời bút
 trọng hai phía máu xương

bốn mươi năm tốt nghiệp
 cùng lớp, tóc đã sương
 nghiệp chữ, sách tặng bạn
 “Ngôi trường tháng giêng” buồn *2

vẫn thấy nhau sự phạm
 như thuở mới vào trường *3
 phấn bảng không là đạn
 bút thơ, mực sông Hương...

các nàng dâu, chàng rể
 nhập lớp từ nhiều nguồn
 thành ông, bà, mới gặp
 mấy hướng, ảnh một phương

lần này họp Phan Thiết
 nổi tiếc xanh thắm dương
 phong ảnh vẫn trường cũ
 tôi chỉ góp thơ sông.

T.X.A.
Chiều 08-06-2023

.....

(*1) Xem chú thích *3.

(*2) “Ngôi trường tháng giêng”, tiểu thuyết hồi ức của Trần Xuân An, viết 1998 (Nxb. Thanh Niên, 2003).

(*3) Khoá 1974-1978. Tính từ năm vào trường, 1974, đến nay, là 49 năm. Tính từ năm tốt nghiệp, 1978, đến nay, là 45 năm.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3452982974975629/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/09/tang-cac-ban-cung-lop-1974-1978-6-2023/>

Bài 16

ĐỀ TRANH BÌNH SỢ MƯƠI BÔNG

Trần Xuân An

sử Đảng viết thêm rục rờ
 cũng năm đoá Đỏ đỏ thôi
 sử còn khuyết nửa sự thật
 Vàng, Lam xưa năm đoá ngời

Chiến tranh Lạnh, bại và thắng
 tính đảng vô sản lệch rồi
 giữa cầu Hiền Lương, trung lập
 trò thôi ngán sử ngó trời

xưa cầm phấn bảng, dự tính
 nuôi bút văn chương sáng đời
 “lướt” như “Kẻ tuấn đạo” Đỏ^{*1}
 viết như tranh, mười đoá tươi

sách giáo khoa không trung thực
 thất thế, thấu suốt thế thời
 “Giữa thuở chuyển mùa”, bút viết^{*2}
 “Cởi trói”, phấn bảng đã rơi.

T.X.A.

10-06-2023

.....

(*1) “San Manuel Bueno, mártir” (1931) — “Manuel Bueno, thánh tuấn đạo” — là một tiểu thuyết ngắn của Miguel de Unamuno (1864–1936), nhà văn Tây Ban Nha, Trần Xuân Kiêm dịch, nhan đề rút gọn là “Kẻ tuấn đạo”, Nxb. Quế Sơn – Võ Táth, 1971.

(*2) Trần Xuân An, “Giữa thuở chuyển mùa”, truyện kí – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3454519204822006/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/11/de-tranh-binh-so-muoi-bong/>

Xem lại: Bài 49 trong tập thơ “Độc lập thật, khát vọng!”

NHỚ “KẾ TUẦN ĐẠO” CỦA UNAMUNO (*)

Trần Xuân An

giám mục được phong thành thánh sống
nhưng không tin Chúa, lướt câu kinh (**)
vẫn tin ảo tưởng là mầu nhiệm
cứu rỗi tín đồ, đời ổn bình

ảo tưởng khiến người không tiếc máu
nhưng không làm được máy cày đầu
mỏ hôi, chất xám và quy luật
vật chất nhân lên vật chất giàu

chủ nghĩa Mác Lê: kinh giảng đạo
một thời đổ rục nước non mình
chiến công nhờ ảo, duy không ảo:
thương nước, xả thân để quyết sinh

kinh tế, nếu nuôi bằng ảo tưởng
chỉ làm ra ảo, ảo huyền thoại
đo nhau, đo mức cao năng suất
ảo tưởng, đừng treo trước mũi đời

nhà giáo một thời giáo sĩ đồ
tôi chưa sùng bái tượng Lênin
ngỡ rằng ảo tưởng nhân thêm lúa
nhưng rã bao điều nhà máy tin

chính trị hết rồi tôn giáo đồ
tôi về im lặng ngó sông Hương
lặng im, thương kính ngôi trường cũ
thương bạn bè ta và Huế thương.

T.X.A.

05:09 – 08:01, 14-03-2017 (HB17)

.....

(*) Tác giả người Tây Ban Nha, Trần Xuân Kiêm dịch, Nhà xuất bản Quế Sơn – Võ Tánh, Sài Gòn, 1971.

(**) Nhân vật giám mục này được phong thánh sống, nhưng ông không bao giờ đọc câu kinh thể hiện đức tin về sự tồn tại Đức Chúa Trời. Ông không tin có Chúa Trời, mặc dù đó là điều răn số một, cơ bản nhất của Thiên Chúa giáo.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1844132189194057/>

<https://txawriter.wordpress.com/2017/06/12/tap-tho-thu-muoi-bay-bai-44-den-bai-54-cua-tran-xuan-an/>

.

.

Bài 17

TÂM THĂNG

Trần Xuân An

kẻ sĩ, biết im và dám viết
ngoại-tranh-nội-chiến, sử đồng bào
 không đành câm nín, nên hoà giải
 dây dọi thằng treo giọt máu đào

sau thờ máu đào thua nước lã
Búa-liềm-Sao-ngoại khắp non sông
 thơ trung thực để sử đừng lệch
 giọt máu đầu dây dọi nặng không?

dây dọi quấn vào xương nội chiến
 đầu kia thả giọt máu đồng bào
 là tâm bút, chẳng câu danh lợi
 chông sách xây cao không đổ nhào

nghĩ thế, còn nguyên khát vọng lớn
 sách mong không nát đến thiên thu
 vết thương Bến Hải nghiêm dây dọi
 sẵn quả chuông quân bình gió ru.

T.X.A.

09:01-10:17, 16-06-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3458549267752333/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/16/tam-thang/>

Bài 18

LẬP TRƯỜNG LÀ CHỖ ĐỨNG

Trần Xuân An

dưới cờ Đỏ Búa liềm Sao Liên Xô
cầm súng Nga súng Tàu là sự thật

sự thật Nhật lật Pháp, Mỹ đuổi Nhật
súng Pháp Mỹ, cờ Vàng Việt, Quốc gia

nói cho đủ thì tranh treo vách nhà
Đỏ Vàng Lam, mười thương, vì mười chống

tôi lớn lên chưa từng cầm súng ống
ở Thành Bác, viết Sông Tuyền quê xa *

cờ Liên Xô quá rõ, nhìn không ra!
nói với cầu Hiền Lương, tôi hoà giải

lập trường bút của tôi là Bến Hải
bờ ni mình, bờ bên tê là ta

sông đồng bào, hai bờ đều ruột rà
Đỏ ngoại cường, Vàng Quốc gia, thuần Việt

Genève và Paris, ai kí kết
cũng cờ Đỏ Búa liềm Sao Liên Xô.

T.X.A.

20-06-2023

.....

(*) Thành Bác: Thành phố Hồ Chí Minh.
Sông Tuyền: Nhà văn Nguyễn Tuân gọi sông Bến Hải là Sông Tuyền.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3461069584166968/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/20/lap-truong-la-cho-dung/>

Bài 19

TẾT MỪNG NĂM, HỌC Ở SÔNG

Trần Xuân An

sông từ suối khe, trong một vùng rừng
sông chịu lũ dữ, rồi sông khoan dung
cũng ghènh thác, tiếp phụ lưu nguồn khác
huyết mạch chan tình nước lũ người dựng

uỷển chuyển, mềm mại, sông chảy không ngưng
tuỳ thế núi đồng, mưa nắng, bão bùng
mỗi dòng sông, tự thân thành bài học
nước lắng cặn, rồi trong veo, sáng trưng

tôi là nguồn sông, sách báo là rừng
phụ lưu trường học, mưa từ muôn trùng
nắng muôn phương, nhưng phục tùng, phản biện
không độc sáng nổi thì đành tối bùng.

T.X.A.

22-06-2023

(Mùng 5 tháng 5 Tết Đoan Ngọ năm Quý Mão)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3462356797371580/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/22/tet-mung-nam-hoc-o-song/>

Bài 20
**TẾT MỪNG NĂM,
 ĐÙA GIÁC MƠ TIÊN**
 Trần Xuân An

rủ hai bạn nào làm Lưu – Nguyễn *¹
 Tết Mừng Năm, ta Từ Thức chơi
 ai sợ lạc rừng, mình cố lạc
 được lấy Lạc Tiên, ngủ đỉnh trời *²

Tết Mừng Năm cùng đi hái thuốc
 Sơn Chà Tiên Sa, Cồn Lạc Tiên *²
 bất chấp thời gian, về gặp trẻ
 tặng lá Mừng Năm, nhớ Tú Uyên

tiên cảnh ở quanh vườn, rú thấp
 đâu cũng thuốc Nam, dịu nắng nung
 vị lá Mừng Năm không quên nổi
 nghìn tuổi, lá quê chẳng dừng dừng.

T.X.A.

22-06-2023

(Mùng 5 tháng 5 Tết Đoan Ngọ Quý Mão HB23)

.....

(*) (*1) Lưu Thần, Nguyễn Triệu, Từ Thức, Tú Uyên: Bốn nhân vật đều lấy vợ là tiên nữ. Từ Thức và Tú Uyên, nhân vật Việt Nam.

(*2) Lạc tiên, thuộc loại thảo dược (thuốc Nam). Sơn Chà – Tiên Sa và Cồn Tiên, các địa danh.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463017437305516/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/23/tet-mung-nam-dua-giac-mo-tien/>

Bài 21

THƯA THẬT VỀ TOÀN TẬP

Trần Xuân An

kẻ sĩ, biết phải cũng cần biết trái
mặt phải viết rồi, mặt trái viết xong
như từng chiếc lá, như mọi chiếc áo
tách mặt trái, khỏi mặt phải, được không?

mặt phải, mặt trái, hai nửa sự thật
viết rõ Đồ ngoại xâm, dân tha lỗi
ngoại tranh nội chiến, Miền Nam tự vệ
tranh mười đoá chống, hốc mắt sợ chong.

T.X.A.

23-06-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463206757286584/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/23/thua-that-ve-toan-tap/>

.

Bài 22

THỜI ĐẠI LƯU DẤU GÌ KHÔNG?

Trần Xuân An

tôi sống suốt đời sử văn bút phím
nội chiến ngoại tranh, mười chín mai vàng *¹
 đỏ mười sáu phượng, **Chiến tranh Lạnh** tắt *²
 viết đến nay, lưu dấu thời đại chẳng? *³

thời đại lưu dấu gì, trong trang viết?
nội chiến ngoại tranh, xô giạt, long đong
Chiến tranh Lạnh, thuở đang còn, bầm dập
 viết đến nay, lưu dấu thời đại không?

sống mà chẳng hiểu chi thời mình sống
 Miền Nam tự vệ, **nội chiến ngoại tranh**
 Búa liềm Sao Liên Xô, ta đổ máu
 ta không hiểu chi, cầm bút sao đành!

hoà giải về quá khứ chống Pháp, Nhật
Chiến tranh Lạnh, thành **nội chiến ngoại tranh**
 để người bại thôi nuốt hận nhẩn nhục
 Nga, Tàu Đỏ, kẻ thắng thôi đành hanh

Bến Hải đối nghịch, văn sử mâu thuẫn
 hoá giải bằng dân tộc, cho Đỏ – Vàng
 Đỏ Vàng Lam, tranh mười đoá, bình sọ
 vận nước đó, lưu dấu thời đại chẳng?

T.X.A.

24-06-2023

.....

(*1) Từ 1956 đến 1975.

(*2) Từ 1975 đến 1991.

(*3) Từ 1991 đến nay, 2023...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463771097230150/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/24/thoi-dai-luu-dau-gi-khong/>

Bài 23

BÌNH THƯỜNG HOÁ NỖI ĐAU

Trần Xuân An

Bắc thôi nghi hận, dân Nam kể:
 Đổ pháo kích khuya, xác mẹ tan
 Bắc cũng nguôi: Vàng bản bố Bắc
 thì bùng hoa pháo, toé hoa đặng

nỗi đau nội chiến, bao nhà gánh
 đời phải công khai chuyện nước non
 ai chết oan, còn bị kết tội?
 ai chìm khuất, vẫn xứng ghi ơn?

giương cờ chống Pháp là cờ Đỏ
 cờ cộng sản Nga thành quốc kì
 Nga đối Mỹ và Tàu đối Pháp
 chiến tranh hai Khối tham sân si

Điện Biên, một nửa chống xâm lược
 một nửa cho Liềm búa sáng Sao
 xương máu chống tư bản, gấp bội
 nổi liền nước, sóng Đỏ tràn vào

vào Nam giải phóng hay xâm chiếm
 chống cộng ngoại cường, tự vệ thôi
 đáp án **Chiến tranh Lạnh** đã rõ
 cân cân thế giới rõ ràng rồi

ngoại tranh nội chiến là tàn sát
 thảm họa trùm lên vận nước mình
 bản lĩnh là nhìn thẳng sự thật
 thô nhồi sọ: Đỏ trọng, Vàng khinh

Lê trung hưng đuổi Mạc lên núi

Nguyễn Huệ xưa Lê – Trịnh tận Tà
đất nước, Gia Long thu một mối
dăm triều trước, chính nghĩa cần đâu!

sử xưa còn có lời bình sử
tiếng thổi, danh thơm đến vạn đời
bóp miệng cõi đầu dân nhẹ bớt
triều nào rồi cũng suy tàn thôi

trái lòng, mặc cảm dân tan hết
nước vững theo kinh tế thị trường
nên đổi quốc kì vì Tổ quốc
sử vẫn viết thật, lành đau thương.

T.X.A.
26-06-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3465075143766412/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/27/binh-thuong-hoa-noi-dau/>

Bài 24
CẨM ON CÔ GÁI LONG XUYÊN
Trần Xuân An

~~~ tặng TS. Hà Thanh Vân ~~~

ngắm ngôi nhà cũ thời thơ ấu
nhắm mắt, sáng trong kí ức người

cô gái Long Xuyên nhờ bạn cũ
chụp giùm nhà cũ, nhà thay rồi

ảnh mới, chỉ trời sông Hậu cũ
cùng tên đường lịch sử còn thôi

dâu bể cột đèn góc phố vắng
làm sao chụp tiếng gõ khô toi! *

và gốc cây ngày xưa chẳng có
xanh thời gian bớt vôi vàng rơi.

T.X.A.
29-06-2023

.....

(*) Tiếng từ vật dụng của người bán hàng ăn vặt mỗi đêm,
gõ cho khô nướng toi ra, ở dưới chân cột đèn đường ngày
xưa.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3467539170186676/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/01/cam-on-co-gai-long-xuyen/>

.

Bài thơ 1992
 THOÁNG THƠ
 TRƯỚC NGÔI NHÀ CŨ
 Trần Xuân An

sông nước lung linh sóng vỗ
 vàng ươm cái nắng Long Xuyên
 ngắn hồng phù sa tuổi nhỏ
 mới hay giờ vẫn tươi nguyên

ngôi trường Khuyến Học vẫn hiền
 bình dị già nua xưa cổ
 tuổi nào sống giữa bụi tiên
 lớn bổng ước mơ rạng rỡ

môi mọng ngọt hồng vọng cổ
 người đàn bà đẹp đeo khuyên
 có phải bạn tôi ngày đó
 tuổi nào sông Hậu hồn nhiên

đôi cánh hoa muông quay nghiêng
 nghiêng nghiêng sân trường thương nhớ
 tôi say hương xưa rất riêng
 toả từ tấm lòng Nam Bộ

thoáng ba mươi năm – thoáng gió
 cù lao hoa trái và thuyền
 và đất và người và phố
 ngập hồn một thoáng Long Xuyên.

T.X.A.
 1992
 (trong tập thơ “Hát chiêu hồn mình”,
 Nxb. Đồng Nai, 1992).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3467793270161266/>

Xem thêm bài thơ mới viết, 29-06-2023:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3467539170186676/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/01/cam-on-co-gai-long-xuyen/>

Bài 25

**CẨM BÚT HOÀ GIẢI
LÀ TRUNG LẬP CỨU THƯƠNG**

(Nobel – Chữ Thập Đỏ)

Trần Xuân An

tự sắm hộp băng bông, thuốc tím
tắm bé, thích làm người cứu thương
sử thêm đầy tủ, nhiều ngăn nhỏ
tuổi thơ, thích đọc sách văn chương

bác sĩ cũng ra nơi trận mạc
nhà giáo khỏi cầm súng sát thương
thời trung học ước là thi sĩ
bao năm hoà giải cầu Hiền Lương

dấu cộng toán là Chữ thập đỏ *¹
hoà giải đôi bờ Bến Hải thương
không là biểu tượng ngoại cường trị
văn chương trung lập đâu vô phương?

Chữ thập đỏ công khai, hợp pháp
nên Hội Nhà văn cần rộng đường
nhà thơ thời độc chế, hoà giải
cũng công khai, khỏi lách và luồn!

mấy chục năm tâm hồn vỡ nát
nội chiến ngoại tranh đau máu xương
chữa lành đâu chỉ nơi thân thể
hồn cần Chữ thập đỏ văn chương

Nguyễn Bình Khiêm mây trắng, Trịnh – Mạc
Gianh cát, Tố Như trắng giọt sương *²
Đặng Trần Côn khóc thay chinh phụ
bút gần nhất ruộng máu rừng xương *³

chống ngoại xâm, nhưng dựa giặc ngoại
 phản chiến, thét hai Khối súng bùng
 Nobel, như Thập đỏ, trao giải
 Nam thôi bị Bắc gây đau thương

trao giải Nobel văn vượt tuyến
 thơ đánh Sài Gòn đố đối phương
 không hồn Chữ thập đỏ hoà giải
 thì Miền Nam nghẹn lối cùng đường

nửa giải **Nobel-Hoà-giải** cũ
 không lãnh, để cờ đỏ chiến trường *4
 cờ Liên Xô đỏ tràn sông núi...
 Nobel nay, vẫn giữa Hiền Lương

đỏ Chữ thập là cần cứu chữa
 nền trắng vô trùng tinh khiết hương
 nhớ mây trắng, nhớ trắng nguyên chất
 Bạch Vân và Tố Như, lành thương

nhưng lớn nhất văn chương nội chiến
 chữ Đặng Trần Côn trong tiếng chuông
 thời trung học phản chiến hai Khối
 Nobel, vết Thập bớt hồng tuôn?

hợp pháp, viết trung lập, hợp pháp
 Chữ thập đỏ trung lập, lẽ thường
 cứu người mới đúng thơ thi sĩ
 giết nhau sao nở bằng văn chương!

T.X.A.

08:34-10:15, 01-07-2023

.....

(*1) Chữ thập đỏ cũng có thể gọi là Dấu cộng đỏ. Ở Miền Nam, trước 30-04-1975, gọi là Hồng thập tự. Biểu tượng của tổ chức y tế nhân đạo quốc tế này, mặc dù không phải tổ chức chính trị, nắm chủ quyền đất nước, nhưng do khác biệt về văn hoá, tôn giáo ở các vùng địa lí trên thế giới, nên ngoài Chữ thập đỏ (hay Dấu cộng đỏ), còn có Trăng non đỏ (Trăng lưỡi liềm đỏ) và Tinh thể đỏ (hình thoi vuông đỏ)...

(*2) Bạch Vân cư sĩ Nguyễn Bình Khiêm, Tố Như Nguyễn Du. Bạch Vân là mây trắng. Tố Như là nguyên chất trắng.

(*3) Thời kì Trịnh – Nguyễn phân tranh, nội chiến, kéo dài từ 1627 đến 1777 (nếu tính tình trạng đất nước có chia cắt nhưng không có chiến trận thì còn dài hơn thế, 1558 – 1789/1802). Đặng Trần Côn (1705? – 1745), tác giả nguyên tác chữ Hán “Chinh phụ ngâm”, sống và viết vào thời nội chiến ấy.

(*4) Nửa giải Nobel Hoà bình về Hiệp định Paris 1973, trao cho ông Lê Đức Thọ, nhưng ông Thọ không nhận giải, chỉ Kissinger nhận nửa giải kia. Ủy ban giải Nobel Hoà bình trao giải cho hai ông ấy với mong muốn Hiệp định chấm dứt chiến tranh và lập lại hoà bình cho Việt Nam, ký tại Paris ngày 27-01-1973, được thực thi nghiêm chỉnh, trong đó có việc hoà giải hoà hợp dân tộc, bảo đảm dân quyền, nhân quyền cho người ở Miền Nam Việt Nam, **Miền Bắc không được cưỡng bức hay thôn tính Miền Nam — Nguyên văn trong Hiệp định: coercion or annexation (sự cưỡng bức hay sự thôn tính)**. Đó là giải Nobel-Hoà-giải. Tuy nhiên, ông Lê Đức Thọ, hẳn theo ý Liên Xô và Bộ Chính trị Việt Nam tại Hà Nội, đã không nhận, để tiếp tục “đánh cho Mỹ cút” (1973), “đánh cho Ngụy nhào” (1975) — thơ Hồ Chí Minh (Bác viết năm 1969). Ở đây, tôi muốn nói tính chất **trung lập** của giải Nobel nói chung, và nói riêng, giải Nobel Hoà bình có tính chất **hoà giải** xung đột, chiến tranh, ở bất kì nơi đâu trên thế giới.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3468411573432769/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/01/cam-but-hoa-giai-la-trung-lap-cuu-thuong/>

Bài 26

BONG BÓNG ĐỎ LIÊN XÔ

Trần Xuân An

thời thế, cầm sợi chỉ bong bóng đỏ
hát mừng chủ nghĩa xã hội đẹp thay
bong bóng đỏ nở ở Liên Xô ngày đó
dẫn đi không đến mà độc quyền đoạ đày

lịch sử diễn ra như thế, ta ngỡ ngạc
thấy trái tai gai mắt đòi điều
chứ “phản động” gì đâu! Bong bóng đỏ
bay bổng, vô định, nổ tan tiêu

nhưng cũng phải hiểu bong bóng ấy
Liên Xô sụp đổ, bánh vẽ hiện hình ra
nếu không chuyên chính,
thì không có chủ nghĩa xã hội
nhưng chịu đựng độc tài, khổ và đổ thế a!

tôi đã viết, chủ nghĩa xã hội là cú đấm
đấm chủ nghĩa tư bản để cân bằng
nắm đấm buông sợi chỉ bong bóng nở
Liên Xô Đông Âu đổ vỡ, quá rõ chẳng

kẻ sĩ hiểu mặt trái mặt phải thời thế
viết ra, lưu dấu đời, trao đổi với đời
“*sống và làm việc theo Hiến pháp, pháp luật*”
bong bóng đỏ Liên Xô ở nước mình vỡ rồi.

T.X.A.

07:12-09:20, 05-07-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3471209756486284/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/05/bong-bong-do-lien-xo/>

Bài 27
THẬP HƯƠNG
VỚI CÂU CA ĐẠO QUEN THUỘC
 Trần Xuân An

*“tuổi thơ tôi như ráng chiều đổ lộng
 hắt máu xuống dòng sông đen...”*^{*}
 chị viết thế, vẫn suốt một đời hiền hậu
 bối cảnh lịch sử bùn, Mỹ Dạ trắng sen

ngươi phúng điệu ngập tràn hoa trắng
 em viếng chị, với ca dao trắng sen
 nhưng cũng chỉ đọc thăm khi kính vái
 chị là nhà thơ bất chấp lịch sử, thân quen.

T.X.A.
 07-07-2023
 (một ngày sau ngày chị Dạ qua đời)

.....

(*) “Dòng sông đen”, nhan đề một bài thơ của Lâm Thị Mỹ Dạ thời học sinh tiểu học (cấp 1), mới 10 tuổi, dẫn theo Ngô Minh, trong bài “Lâm Thị Mỹ Dạ: Như nước mắt lặn sâu vào đời...”, đăng trên Tuổi Trẻ cuối tuần, bản điện tử, 29/06/2007:

<https://cuoituan.tuoiitre.vn/lam-thi-my-da-nhu-nuoc-mat-lan-sau-vao-doi-207848.htm>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3472792746327985/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/07/thap-huong-voi-cau-ca-dao-quen-thuoc/>

Bài 28

KHOA HỌC LỊCH SỬ LẠNH LÙNG

Trần Xuân An

đọc lại Hiệp định Paris 1 9 7 3
 từ ngữ *giải phóng quân*
 thành bộ đội *thôn tính, cưỡng bức*
 (*coercion, annexation*, nguyên văn)
 và cả *loại trừ, tiêu diệt*
 (*elimination*)

nhưng chiến tranh
 là bạo lực
 nội chiến ngoại tranh
 là độc chiếm quyền lực
 “*cứu cánh biện minh cho phương tiện*”
 là thống nhất
 sẽ giàu mạnh dưới quốc kì Liên Xô
 Búa liềm Sao Liên Xô khắp Đất nước

cứu cánh, không ngờ
 Liên Xô rã tan là sự thật

khoa học lịch sử
 Chữ thập đỏ văn thơ
 — ***Dấu cộng đỏ***, Trăng non đỏ
 Tinh thể đỏ... —
 lá cờ gồm đủ các biểu tượng vô tư*
 (tổ chức y tế nhân đạo toàn cầu
 không phải chủ quyền quốc gia
 không phải chính trị
 và cũng không phải tôn giáo)
 biểu tượng tôn giáo cổ xưa phai mờ
 có lẽ trung lập nhất là Tinh thể đỏ
 còn gọi ***Pha lê đỏ***

(*The Red Crystal*)
giữa Bến Hải đôi bờ

vì khoa học lịch sử phải lạnh khô
tôi không thể rơi nước mắt
độc lập
tự do
cờ Vàng hay cờ Đỏ vong nô.

T.X.A.
08:01-09:09, 08-07-2023

.....

(*) Mặc dù còn có các biểu tượng Sư tử – Mặt trời đỏ (Iran), Ngôi sao David sáu cánh đỏ (Israel) và biểu tượng Chữ vạn đỏ (Trung Hoa, Ấn Độ giáo, Phật giáo...), nhưng chỉ có 3 biểu tượng phổ biến là Chữ thập đỏ (1864), Trăng lưỡi liềm đỏ (1929) và Hình thoi vuông pha lê đỏ, tức là Tinh thể đỏ (2005).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3473329152941011/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/08/khoa-hoc-lich-su-lanh-lung/>

Bài 29

TỰ HÀO TRỌN VỆ HAI MIỀN

Trần Xuân An

sẽ đến ngày, nhà trường dạy sử thật
năm đoá đỏ, mới một nửa tự hào
năm bông vàng, lam, nửa tự hào khác
đau **ngoại-tranh-nội-chiến** máu đồng bào

Đông Nam Á, Đông Bắc Á chống Đổ
lật Đổ là Liên Xô cũ, Đông Âu *¹
như đồng minh cùng Quốc gia chống cộng
sử thế giới ghi công ở năm châu

bốn sáu năm trùm ba mươi năm ấy
Ngoại-tranh-Lạnh trùm **nội-chiến-Đỏ-Vàng** *²
Vàng tự vệ, hiển nhiên Vàng thất bại
rồi hiển nhiên cả Khối Đỏ suy tàn

hiển nhiên vậy, sự thật lịch sử ấy
cả nhân loại chống cộng như thực dân
ai cũng thấy, sử làm sao viết khác
Chiến tranh Lạnh hết rồi nổi phân vân

chính thể đỏ, mọi công dân đều đỏ
(**đảng đoàn do gia thế**, phân biệt màu!)
thấy thế giới phơi bày ra thực tiễn
Chiến tranh Lạnh ngã ngũ đã quá lâu!

lí lịch đỏ hay vàng, tâm đều trắng
đều thấy rõ nhân loại quá hiển nhiên
chống thực dân, chống cộng sản, đều tốt
đẹp mười đoá đỏ vàng lam hai Miền

thời ngoại xâm biến tướng nhiều sắc dạng

ngoại cường Đổ xâm chiếm cả quốc kì
Búa liềm Sao Liên Xô để quốc Đổ
sự thật ấy, sử không thể không ghi

công dân đỏ sống dưới chính thể đỏ
(độc đảng đỏ nhưng kinh tế thị trường)
viết sự thật thế giới là như thế
hậu chiến rồi, Pha lê đỏ vẫn chương *3

trong thực tại, sống chan hoà, hội nhập
cần nhấn nạy trước những nổi bất bình
thời *ngoại-tranh-nội-chiến* xưa, thấu hiểu
không tự mình thổi phồng, chẳng tự khinh

chính thể đỏ, ý thức công dân đỏ
Điện Biên Phủ thêm bốn đoá đỏ tươi
đẹp năm bông vàng, lam, theo nhân loại
sống trên đất, người đâu phải gió trời.

T.X.A.
07:01-08:40, 12-07-2023

.....

(*1) Wi-ki-pe-di-a: “*Putin đã tham gia buổi tưởng niệm những nạn nhân của đàn áp chính trị thời Liên Xô ngày 30 tháng 10 tại Moskva, khánh thành một đài tưởng niệm ở đó và phát biểu:*

“... Đối với tất cả chúng ta, đối với các thế hệ tương lai, điều rất quan trọng là phải biết và ghi nhớ thời kỳ bi thảm này trong lịch sử nước ta, khi toàn bộ các tầng lớp, toàn bộ các dân tộc: công nhân và nông dân, kỹ sư và thuyền trưởng, linh mục, quan chức chính phủ, nhà khoa học và nhà văn hóa bị bức hại nghiêm trọng.”

“... Quá khứ khủng khiếp này không thể bị xoá nhòa khỏi ký ức quốc gia, không có bất cứ điều gì, không có lợi ích cao cả nào cho nhân dân có thể biện minh cho chuyện đó.”

“... Đàn áp chính trị là bi kịch cho tất cả nhân dân, cho toàn xã hội, đòn tàn nhẫn với đất nước chúng ta, đến tận gốc rễ, văn hóa, ý thức, khiến chúng ta còn chịu ảnh hưởng cho đến bây giờ...” (Trích theo Wi-ki-pe-di-a: Mục từ “Ngày tưởng niệm các nạn nhân của đàn áp chính trị [tại Liên Xô cũ]”).

(*2) Ngoại tranh Lạnh (Chiến tranh Lạnh): 1945/1947-1991 và nội chiến Đỏ – Vàng: 1945-1975.

(*3) The Red Crystal, Dấu cộng đỏ, Hồng thập tự, Chữ thập đỏ....

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3476019889338604/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/12/tu-hao-tron-ven-hai-mien/>

Bài 30

**ANH HÙNG THÀNH TỘI NHÂN,
TỘI NHÂN THÀNH ANH HÙNG**
Trần Xuân An

sao chống cộng nước nọ ca ngợi thế?
anh hùng Hàn, nhưng Triều chửi tội nhân
có sự thật thấy lâu rồi, mới hiểu
do nhồi sọ cùng cơ chế buộc ràng!

một liên hệ phải ba đời liên luy
bạn thân hay sơ giao, vào sổ đen
cơ chế ấy cô lập ai cũng được
người thông minh cũng giả ngu vì hèn!

cộng sản mình, cộng sản Điện Biên Phủ
hạng súng Đổ để ra chính quyền rồi
bị nhồi sọ, dân cũng tự nhồi sọ
dù lệ thuộc Liên Xô, cũng há cườì

vừa cộng sản vừa thực dân, đế quốc *1
tội Nga Đỏ, uỷ trị cho Tàu, oan?
rồi Liên Xô thâm tóm lại, máu đổ
hải đảo và biên giới. Liên Xô tan

nước đau thương, làm thơ Pha lê đồ *2
Nga, Đông Âu chống cộng hơn Miền Nam
mười sáu năm sau ngày Miền Nam bại...
kết cổ tích, chính tà rõ, bình tâm?

chính tà hay thiện ác? Mạng xã hội
hiện chính ác hay tà thiện? Rối tinh
vẫn thường thấy lịch sử cao kịch tính
giữ bất biến là lòng yêu nước mình

không cảm sung cũng không dính đảng phái
hiếu yêu nước Đỏ Bắc như Vàng Nam
nhìn rộng ra thế giới, nhìn mình lại
sử công bằng, Pha lê đỏ nhân tâm

đỏ mờ hôi não tim, trên trang viết
tôi khát vọng bay cao tác phẩm mình
Hội bảo chứng, ai cũng mong tiến thủ *3
cứu lí lịch khỏi định kiến đóng đinh.

T.X.A.
15-07-2023

.....

- (*1) Thấy rõ nhất là Trung Quốc đối với nước ta.
(*2) Pha lê đỏ (The Red Crystal): Chữ thập đỏ, Hồng thập
tự, Dấu cộng đỏ, Trăng non đỏ...
(*3) Hội Nhà văn địa phương và Hội Nhà văn toàn quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3478073659133227/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/15/anh-hung-thanh-toi-nhan-toi-nhan-thanh-anh-hung/>

Bài 31
NGHĨ TỪ CÀ PHÊ CỨT CHỒN
 Trần Xuân An

ngát hương cà phê cứt chồn
 phân bò đun, lửa quây tròn, ấm sôi
 bụng tiên nữ chín phân tươi
 ngấm ra vật chất luân hồi thối thơm *

loài người yêu cả rạ rơm
 đến phân bắc ủ thành cơm bánh này
 sang hèn, đen bùn, trắng mây
 ngấm luân hồi vật chất đây, yêu đời

cảm ơn em nhớ đến tôi
 một ban mai, quán chân đồi, ngày xưa
 bàn chuyện luân hồi đến trưa
 bữa cơm dưa muối, chuông chùa ngân nga.

T.X.A.
 08:12-10:52, 20-07-2023

.....

(*) Thư Phạm Công Thiện trả lời Nguyên Sa, tạp chí Tư Tưởng, Bộ Mới, năm thứ ba, số 2, 20/4/1970, tr. 123-127 (chữ vi tính của nhilinhblog): "... Tôi không phải là một thiền sư, cho nên tôi không dám bắt chước Thiền sư Vân Môn gọi Phật là "đồ chùi cứt khô" (càn thi khuyết). Muốn hiểu được nghĩa sâu thẳm của những lời nói "thô tục" trên thì phải có tâm hồn bốc cháy với Lửa Tam Muội và mới đi vào được tinh thần "Thập Bát Không" của Bát Nhã...". Ở đây, tôi (Trần Xuân An) chỉ nói đến khái niệm luân hồi (không nói gì khác, và dĩ nhiên không nói đến cá tính của giáo sư Phạm Công Thiện, cá tính nhà thơ Nguyên Sa).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3481161368824456/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/21/nghi-tu-ca-phe-cut-chon/>

Bài 32
NGÀY BẾN HẢI
HAI KHỐI NHÂN LOẠI
 Trần Xuân An

hai mươi tháng bảy, lạnh hờn!
 dớp Gianh cắt chia Bến Hải

hai trăm năm Gianh dài hơn
 nhưng Bến Hải cả nhân loại!

nội chiến Trịnh – Nguyễn đong lại
 “*Chinh phụ ngâm*” Đặng Trần Côn

nội chiến do hai Khối ngoại
 tác phẩm, tác gia nào còn?

yêu nước -- vĩnh cửu lòng son
 trong văn Miền Nam chiến bại

Miền Nam nguồn cội, nguồn cơn
 Như Đàng Ngoài xưa, tê tái

đỏ Điện Biên từ thơ đại
 giữa hai Khối, trắng Trường Sơn

quốc-kì-Quốc-sử, trông mãi
 may còn hình xác nước non

(may còn cái xác nước non
quốc-kì-Quốc-hồn, chờ mãi)

hai mươi tháng bảy, kính vái
 hoà giải hậu chiến xin tròn.

T.X.A.

14:23-16:40, 20-07-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3481296188810974/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/21/ngay-ben-hai-hai-khoi-nhan-loai/>

.

Bài 33
**CHẤP HÀNH HIẾN PHÁP,
 NHÂN LOẠI TRẢ LỜI**
 Trần Xuân An

chủ nghĩa xã hội, mộng mơ
 đại đồng Trái Đất, ngọn cờ tiến quân

người cầm bút văn công dân
 dù thực tiễn Khóí Đổ tan, rã rời
 chấp hành, tôi tự hỏi tôi
 Nhân quyền nhân loại trả lời, xin thưa *1

lí tưởng Đổ, đau chuyện xưa
 giữa *Cầu Ý Hệ*, thấy thừa máu xương
 nghiền ngẫm sử, viết văn chương
 chấp hành vẫn giữ quyền tương tác đời

thơ tôi hoà giải nước tôi
 đỡ *Pha lê*, *Dấu cộng*, tươi *Trăng liềm* *2
 chấp hành *Hiến pháp* rất nghiêm
 nhưng *Nhân quyền* vẫn giữ liềm sĩ người

Miền chống cộng trắng án rồi
 cả loài người với đất trời chứng minh
 chấp hành, tôi vẫn là mình
 hội viên, viết sử, truyện, bình... – nhà thơ

chủ nghĩa xã hội, mộng mơ
 chấp hành, đừng mất tự do, bình quyền

chấp hành, từ thuở sinh viên
 chín năm nay, thơ không nghiêng phe nào
 hoà giải – Pha lê máu đào *2
 chấp hành, Nga dấu xô nhào Liên Xô.

T.X.A.

08:23-09:32, 23-07-2023

.....

(*1) The Universal Declaration of Human Rights (UDHR).

(*2) The Red Crystal, Red Plus Sign (Red Cross), Red Crescent...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3482940898646503/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/23/nhan-loai-tra-loi/>

Bài 34

**KÍNH ĐIỀU ANH HOÀNG PHỦ NGỌC TƯỜNG,
ĐẠI BIỂU CỦA CHIẾN TRANH THỬỞ ẤY**
Trần Xuân An

“lời cuối cho câu chuyện quá buồn” *1

nhà văn làm chứng Mậu Thân Huế
nhưng gót chân không dính máu Huế
tội Giải phóng khó biện minh
anh đổ ào cho Mỹ
đó là lá thư xin lỗi cả cuộc chiến tranh

lịch sử đau đớn máu xương đã chọn anh
để lên tiếng nói lương tâm sám hối
anh có lỗi nhập thân tự nhân danh *2
nhưng anh chuộc tội
không chỉ tội riêng anh
mà cả guồng máy tuyên truyền

“lời cuối...” để nhắm mắt, tâm được yên *1

dù thế thôi, lá thư linh thiêng quá đỗi
mọi nhà văn nhà thơ nhà báo gian dối
suốt một thời tính chiến đấu quá cao!
lịch sử cuộc *ngoại-tranh-nội-chiến*
chọn anh, điển hình đến ngàn sau

khi nhà báo, nhà văn là chiến sĩ
bút như *“binh bất yếm trá”*, lạ gì *3
chất văn hoá thấm đượm chất thi sĩ
mới còn lại! Thư xin lỗi, sử ghi
có người trách thư sám hối chưa trọn
Huế rộng lòng, Huế bớt oan và bi

xin tạ lỗi với hương linh anh
thơ điệu tang chỉ gỡ giùm anh oan trái

đi thể tro bụi rồi, những gì còn lại
 cũng ở Huế, văn chương, tấm lòng
 oan ở Huế, tiếng thơm ở Huế
 nhớ Cửa Việt thành Cửa Việt Nam.

T.X.A.

07:05-08:58, 26-07-2023

.....

(*1) Nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường qua đời ngày 24-07-2023. Xem trọn vẹn nguyên văn lá thư “Lời cuối cho câu chuyện quá buồn” (01-02-2018) của nhà văn:

<https://txawriter.wordpress.com/2018/02/11/thu-cua-nha-van-hoang-phu-ngoc-tuong-ve-tet-mau-than-1968/>

(*2) Nhập thân vào đối tượng, tự xưng “tôi” với cái tôi trữ tình (biểu hiện bằng tự biểu hiện), hay nói cụ thể hơn, là nói thay, viết thay đối tượng, với đại từ “tôi”, như thể chính đối tượng tự nói, tự viết, có thể đến mức tác giả tự đồng hoá, đồng nhất với nhân vật (Đặng Trần Côn với Chinh phụ, Nguyễn Gia Thiều với Cung nữ). Vấn đề ở đây là nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường đã rơi vào tình trạng “**văn (hư cấu, nhập thân), sử (phi hư cấu) bất phân**”. Mặt khác, nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường cũng đã viết rõ: “**Để chứng tỏ mình là người trong cuộc, tôi đã dùng ngôi thứ nhất – “tôi”, “chúng tôi” – khi kể một vài chuyện ở Huế Mậu Thân 68. Đó là những chuyện anh em tham gia chiến dịch kể lại cho tôi, tôi đã vợ vào làm như là chuyện do tôi chứng kiến**” (trong “Lời cuối cho câu chuyện quá buồn”).

(*3) “**Bình bất yếm trá**”: Việc binh (chiến tranh) không ngại đối trá. **Xin nhấn mạnh rằng, đối trá ở đây chỉ giới hạn trong việc tô hồng, bôi đen theo lập trường, phân biệt ta – địch.**

Xem thêm: Việt Phương, bài “Cuộc đời yêu như vợ của ta ơi”, tập thơ “Cửa mở”, NXB. Văn Học, 1970:

“... *Ta cứ nghĩ (...)*

Mạc Tư Khoa còn hơn cả thiên đàng //

Ta nhất quyết đồng hồ Liên Xô tốt hơn đồng hồ Thụy Sĩ

Hình như đấy là niềm tin, ý chí và tự hào

Mường tượng rằng trăng Trung Quốc
tròn hơn trăng nước Mỹ
Sự thơ ngây đẹp tuyệt vời và ngờ ngạc làm sao //
Một phần tư thế kỷ đã qua đi và bây giờ ta đã biết
Thế nào là thương yêu thế nào là chém giết
Ta đã thấy những chỗ lõm chỗ lồi trên mặt trăng sao
Những vết bùn trên tận đỉnh chín tầng cao. //
Sức ta tăng bội phần khi ta say đến trở thành rất tỉnh
Ta đã có thể nói với quân thù những lời bình tĩnh:
“Tất cả những gì xấu xa của tao là thuộc về mây
Tất cả những gì tốt đẹp của mày là thuộc về tao”. //
Năm xưa ta vô tình tô đẹp cuộc đời để mà tin
Nay ta càng thêm tin mà không cần tô gì nữa cả”
(...)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3484678805139379/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/26/kinh-dieu-anh-hoang-phu-ngoc-tuong-dai-bieu-cua-chien-tranh-thuo-ay/>

Phụ đính:
ANH HOÀNG PHỦ NGỌC TƯỜNG
QUA MỘT LÁ THƯ GỬI CHỊ Ý NHI *
(Trần Xuân An ghi chép lại làm tư liệu)

tự nhận “mình đầy máu hồng vệ binh”
từ Trường Sơn ra Bắc
cũng phát xít nhân bản nhân văn:
“một thời để yêu, một thời để chết”
như người lính Đức
của Erich Maria Remarque đau buồn
(nhưng thật ra là đảng viên cộng sản)
cũng tự trào
“thằng Tường
tín đồ mù quáng của giáo hội”
Thiên Chúa giáo chẳng?

(nhưng thật ra là đạo hữu Phật giáo?
 đúng hơn, là giáo hội Cộng sản)
 và tự khái quát
 “bao giờ cũng thế”
 đều “tìm một niềm tin
 sống hết cho niềm tin của mình”
 đều “hành động và cực đoan”
 và “số phận
 dành cho những tip kiểu mình
 là khổ đau suốt đời”

ôi con người nhà văn ấy
 cần tin một chủ thuyết
 như một đức tin
 để sống
 hành động
 cực đoan
 đau khổ.

T.X.A.
 27-07-2023

.....

(*) Xem lá thư ngày 30-10-1991 ấy trên FB Hoàng Dũng (PGS.TS.), đăng ngày 27-07-2023. Trong đó, có các câu: “Ôi một thời để yêu và một thời để chết, cái thằng Tường tin đồ mù quáng của giáo hội” và “Mình bao giờ cũng thế, tìm một niềm tin, sống hết cho niềm tin của mình, hành động và cực đoan, và như số phận dành cho những tip kiểu mình, là khổ đau suốt đời”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3485424875064772/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/26/kinh-dieu-anh-hoang-phu-ngoc-tuong-dai-bieu-cua-chien-tranh-thuo-ay/>

Bài 35

ĐỌC MỘT BÀI THƠ CỦA VIỆT PHƯƠNG ^{*1}

Trần Xuân An

thơ Việt Phương, “*Cửa mở*” vì ngọt
nhưng vội đóng sập, may yên thân
ông chức trọng, không thể “chụp mũ”
có những câu sách báo bàn lan

Miền Bắc chân thành đến tội nghiệp
thườ chưa trầm lắng – đức nhiệt tình
quá nhiều tính từ ca ngợi Đổ
đồng chí, ngỡ chỉ yêu hết mình

Mạc Tư Khoa thành hướng vọng ngoại
hơn cả thiên đường, thế cũng tin
tin trắng Tàu tròn hơn trắng Mỹ
đồng hồ Thụy Sĩ thua Kremlin

men cách mạng say đến quá tỉnh
bình tĩnh nhưng lời kẻ quá say:
*‘xấu xa tao thuộc về mày tất
tốt đẹp mày thuộc về tao đây!’*

phần tư thế kĩ đầy ảo tưởng ^{*2}
rõ ra lời lõm ở trắng sao
đồng chí là yêu cũng là giết
bùn máu tận đỉnh chín tầng cao

Việt Phương nhìn thẳng vào sự thật
xưa tô hồng, đến lúc chẳng cần
“*Cửa mở*”, mở toang bức màn sắt
tin tương lai dù địch chửi tràn

đọc thơ Việt Phương lòng Miền Bắc

“Cửa mở”, đã đóng sập, thuở nào
 rừng mình nhồi sọ óc vọng ngoại
 lời say cách mạng, bùn thiên tào!

bốn lăm, lớp già, bảy lăm, trẻ ^{*3}
 người say thiên đường Mạc Tư Khoa
 tôi say hào quang Điện Biên Phủ
 nhưng không hề ảo vọng Tàu, Nga.

T.X.A.

07:12-09:10, 02-08-2023

.....

(*1) Việt Phương, bài “Cuộc đời yêu như vợ của ta ơi”, tập
 thơ “Cửa mở”, NXB. Văn Học, 1970. Xem bài thơ, theo link:
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3488516038088989/>

(*2) Bài thơ này được viết vào năm 1969, tính ngược lại,
 một phần tư thế kỉ (25 năm): $1969 - 25 = 1944$. Như thế, một
 phần tư thế kỉ ấy đại để là giai đoạn 1944-1969.

(*3) 1945, 1975.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3489151871358739/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/02/doc-mot-bai-tho-cua-viet-phuong/>

Bài 36
ANH TƯỜNG CHI ĐẠ
Trần Xuân An

tro tử quy chi sắp về *1
bổng tro anh, cũng về quê vĩnh hằng
cùng đưa tang, cùng nghĩa trang
sau thành cổ tích kết đan thơ tình. *2

T.X.A.
chiều 02-08-2023

.....

(*1) Sinh kí tử quy: Sống gửi thác về.

(*2) Câu cuối cũng có thể là: *Sau thành cổ tích, hương
ngàn phương thăm.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3489299948010598/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/02/anh-tuong-chi-da/>

**ĐỌC LẠI HAI BÀI CŨ
VỀ THẮNG BẢY ÂM & DƯƠNG**

HAI PHÍA RỜI MỘT THƯƠNG YÊU
Trần Xuân An

*tôi thương người lính vàng
héo tàn chìm sử cổ
tôi thương người lính đỏ
bia sao nhoè tàn nhang*

*nguy vàng, tay sai đỏ
đau một thuở thế gian
nến hoa thêm sáng tỏ:
đều xua giặc ngoại bang*

*phân cách bao nghĩa trang
tình dân không khác mộ
nước mắt mằn mẶn gió
bại oan như thắng oan*

*tôi yêu người lính vàng
thơm danh trang sử mở
tôi yêu người lính đỏ
tuổi dài đến mệnh mang.*

T.X.A.

19:30 – 20-32, 24-7 HB15 (2015)

<https://www.facebook.com/notes/trần-xuân-an/hai-phia-roi-mot-thuong-yeu-tho-tran-xuan-an/1604576313149647/>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1604576526482959&set=o.1604576313149647>

<https://txawriter.wordpress.com/2015/07/28/tho-thay-toi-ve-hue-19-7-hb15-hai-phia-roi-mot-thuong-yeu/>.

SỰ THẬT KHÓI HƯƠNG THÁNG BẢY
Trần Xuân An

*thương ai thành ra ghét ai
chê đôi Bến Hải chảy hoài máu tươi
thiên nhiên băng lá mây trời
cờ Vàng Việt, Đỏ Nga vờn vờn, đau*

*kẻ sống thiên vị với nhau
còn người chết đều mỡ máu núi sông
chỉ lòng đất thôi bất công
Sao Lê-nin khắc như không khắc gì*

*thẻ quân nhân cũ niêm bì
tem cờ ba sọc, thềm thì, chân bia *
ai về, qua nghĩa trang kia
Sao Lê-nin sáng rực bia rừng Sao*

*hai phe thôi nước mắt trào
lâu rồi dấu hỏi treo cao thời này
vận nước hoà giải chi đây
phe Vàng nguy, phe Đỏ tay sai, buồn*

*tháng bảy ở nhà thấp hương
bên nào ghét, bên nào thương, sao đành
màn hình dim ngủ giấc xanh
khép nghĩa trang, nghe gió lành Hiền Lương.*

T.X.A.
27-07-2022
.....

(*) Lướt mạng toàn cầu, thấy video clip một người phụ nữ đang thăm viếng mộ thân nhân là tử sĩ chế độ cũ (Việt Nam cộng hoà) với một phong bì thư đã cũ, đặt dưới chân tấm bia, để tưởng niệm, hẳn không có ý gì khác. Trong đó có một thẻ quân nhân của tử sĩ. Tem trên phong bì có hình quốc kì VNCH., nền vàng ba sọc đỏ.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3212267345713861/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/07/27/su-that-khoi-huong-thang-bay/>

Mục lục:

THƠ NHƯ PHA LÊ ĐỒ

(viết từ 21-03-2023 đến 02-08-2023)

RIÊNG VỀ THƠ:

1)~ YÊU CHỦ NGHĨA XÃ HỘI MỘNG MỊ (21.03.2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3401355606805033/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/21/yeu-chu-nghia-xa-hoi-mong-mi/>

2)~ GHI THÊM VỀ CHỦ NGHĨA ĐỎ (25-03-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3402124043394856/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/21/yeu-chu-nghia-xa-hoi-mong-mi/>

3)~ THÁNG TƯ, NHỚ NGOẠI TRANH NỘI CHIẾN (04.04.2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3410213662585894/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/04/04/thang-tu/>

4)~ THÁNG TƯ, SỬ CƯỜI, SỬ KHÓC (17.04.2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3417437541863506/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/04/17/thang-tu-su-cuoi-su-khoc/>

5)~ HÁT BÀI LỤC BÁT VÀNG HOÀ GIẢI (09.05.2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3431127197161207/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/09/hat-bai-luc-bat-vang-hoa-giai/>

6)~ TIẾNG MẸ (16.05.2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437147446559182/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

7)~ THUỐC LÁ, LOÀI CỎ TƯỞNG TU' (16-05-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437159443224649/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

8)~ PHÒNG CÂY RĂNG IMPLANT (13-05-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437791823161411/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

9)~ TẾ ĐÌNH TIÊN HIỀN TÂN SƠN HOÀ (17-05-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3437916933148900/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

10)~ “ĐẠI LỄ ĐẢNG CA,
CHẤP MINH CHÁNH TẾ” * (18-05-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3438398406434086/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

11)~ ĐẬU HŨ ĐƯỜNG ĐEN (22-05-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3441269512813642/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/16/tieng-me-bai-1-thuoc-la-loai-co-tuong-tu-b-2/>

12)~ THƠ VUI VỀ KHÓI THUỐC LÁ (23.05.2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3441882472752346/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/23/tho-vui-ve-khoi-thuoc-la/>

13)~ NGŨ TRƯA, THỨC DẬY, VIẾT LẠI (30.05.2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3445938912346702/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/05/30/ngu-trua-thuc-day-viet-lai/>

14)~ PICASSO SÔNG MÃY KHÚC (06-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3451238941816699/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/06/picasso-song-may-khuc/>

15)~ TẶNG CÁC BẠN CÙNG LỚP, 1974-1978 (gặp nhau sau 49 năm kể từ ngày vào trường) (08-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3452982974975629/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/09/tang-cac-ban-cung-lop-1974-1978-6-2023/>

16)~ ĐỀ TRANH BÌNH SỢ MƯỠI BÔNG (10-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3454519204822006/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/11/de-tranh-binh-so-muoi-bong/>

17)~ TÂM THẮNG (16-06-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3458549267752333/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/16/tam-thang/>

18)~ LẬP TRƯỜNG LÀ CHỖ ĐÚNG (20-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3461069584166968/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/20/lap-truong-la-cho-dung/>

19)~ TẾT MỪNG NĂM, HỌC Ở SÔNG (22-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3462356797371580/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/22/tet-mung-nam-hoc-o-song/>

20)~ TẾT MỪNG NĂM, ĐÙA GIÁC MƠ TIỀN (23-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463017437305516/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/23/tet-mung-nam-dua-giac-mo-tien/>

21)~ THUA THẬT VỀ TOÀN TẬP (23-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463206757286584/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/23/thua-that-ve-toan-tap/>

22)~ THỜI ĐẠI LƯU DẤU GÌ KHÔNG? (24-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3463771097230150/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/24/thoi-dai-luu-dau-gi-khong/>

23)~ BÌNH THƯỜNG HOÁ NỖI ĐAU (26-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3465075143766412/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/06/27/binh-thuong-hoa-noi-dau/>

24)~ CẨM ƠN CÔ GÁI LONG XUYÊN (29-06-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3467539170186676/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/01/cam-on-co-gai-long-xuyen/>

25)~ CẨM BÚT HOÀ GIẢI LÀ TRUNG LẬP CỨU THƯỜNG (01-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3468411573432769/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/01/cam-but-hoa-giai-la-trung-lap-cuu-thuong/>

26)~ BONG BÓNG ĐỎ LIÊN XÔ (05-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3471209756486284/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/05/bong-bong-do-lien-xo/>

27)~ THẬP HƯƠNG VỚI CÂU CA ĐAO QUEN THUỘC (07-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3472792746327985/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/07/thap-huong-voi-cau-ca-dao-quen-thuoc/>

28)~ KHOA HỌC LỊCH SỬ LẠNH LÙNG (08-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3473329152941011/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/08/khoa-hoc-lich-su-lanh-lung/>

29)~ TỰ HÀO TRỌN VẸN HAI MIỀN (12-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3476019889338604/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/12/tu-hao-tron-ven-hai-mien/>

30)~ ANH HÙNG THÀNH TỘI NHÂN, TỘI NHÂN THÀNH ANH HÙNG (15-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3478073659133227/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/15/anh-hung-thanh-toi-nhan-toi-nhan-thanh-anh-hung/>

31) NGHĨ TỪ CÀ PHÊ CỨT CHỒN (20-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3481161368824456/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/21/nghi-tu-ca-phe-cut-chon/>

32) NGÀY BẾN HẢI HAI KHỐI NHÂN LOẠI (20-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3481296188810974/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/21/ngay-ben-hai-hai-khoi-nhan-loai/>

33)~ CHẤP HÀNH HIẾN PHÁP, NHÂN LOẠI TRẢ LỜI (23-07-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3482940898646503/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/23/nhan-loai-tra-loi/>

34)~ KÍNH ĐIỀU ANH HOÀNG PHỦ NGỌC TƯỞNG,
ĐẠI BIỂU CỦA CHIẾN TRANH THUỞ ẤY (26-07-
2023) & một bài phụ đính (từ thư gửi chị Ý Nhi, ghi
chép làm tài liệu)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3484678805139379/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/26/kinh-dieu-anh-hoang-phu-ngoc-tuong-dai-bieu-cua-chien-tranh-thuo-ay/>

35)~ ĐỌC MỘT BÀI THƠ CỦA VIỆT PHƯƠNG (02-
08-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3489151871358739/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/02/doc-mot-bai-tho-cua-viet-phuong/>

36)~ ANH TƯỞNG CHỊ DẠ (02-08-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3489299948010598/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/02/anh-tuong-chi-da/>

ĐỌC LẠI HAI BÀI THƠ THẮNG BẦY ÂM DƯƠNG:

1)~ HAI PHÍA RỒI MỘT THƯƠNG YÊU (24-07-2015)

<https://www.facebook.com/notes/trần-xuân-an/hai-phia-roi-mot-thuong-yeu-tho-tran-xuan-an/1604576313149647/>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1604576526482959&set=o.1604576313149647>

<https://txawriter.wordpress.com/2015/07/28/tho-thay-toi-ve-hue-19-7-hb15-hai-phia-roi-mot-thuong-yeu/>

2)~ SỰ THẬT KHỐI HƯƠNG THẮNG BẦY (26 & 27-07-2022)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3212267345713861/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/07/27/su-that-khoi-huong-thang-bay/>

.
CÁC GHI CHÚ RỒI:

* SỬ, VĂN DO BẮC VIẾT & SỬ, VĂN DO NAM VIẾT (03.06.2023)

* LẠI BÀN VỀ CHIẾU CẦN VƯƠNG VÀ BẢN DỰ CẦN VƯƠNG DUY NHẤT TRONG CHÂU BẢN TRIỀU NGUYỄN (27.05.2023)

* Chào mừng lễ ra mắt sách “NẶNG HƠN CẦM PHẦN” (23.05.2023)

* Giỗ Quốc Tổ Hùng Vương 10-03 Quý Mão (29-04-2023) (30.04.2023)

.

Phụ đính không thể thiếu vào mỗi đầu sách danh mục tác phẩm dưới đây & các ghi chú về những nơi lưu giữ nhiều bản thảo vi tính của Trần Xuân An:

<https://txawriter.wordpress.com/danh-muc-tac-pham-cua-tac-gia/>

DANH MỤC TOÀN BỘ TÁC PHẨM CỦA TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN

(năm mươi lăm đầu sách,
kể cả đầu sách sưu tập tư liệu từ “Đại Nam thực lục”,
tính đến 02-08-2023)

I. Thơ

1. Nắng và mưa, tập thơ, Hội VHNT. Quảng Trị xuất bản, 1991.
2. Hát chiêu hồn mình, tập thơ, Nxb. Đồng Nai, 1992.
3. Tôi vẫn ở trên đường, tập thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1993.
4. Lặng lẽ ở phố, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
5. Kẻ bị ném vào bão, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
6. Hát với đời ơi thương mến, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1996.
7. Quê nhà yêu dấu, trường ca thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1998.
8. Giọt mực, cánh đồng và vở kịch điên, tập thơ, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
9. Thơ những mùa hương, tập thơ, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2011.
10. Tưởng niệm Mẹ, tập thơ tự tuyển, Nxb. Thanh Niên, 2010.
11. Thơ sử và những bài thơ khác, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2011.
12. Hát mộc với biển đảo & những bài thơ khác, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2012.

13. Mở lòng bàn tay để đan tay, tập thơ, Nxb. Trẻ, 2014.
14. Để lòng người thôi trầm uất, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cành Nam, 2014.
15. Cầu Ý Hệ, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2016.
16. Tuổi nhớ, tập thơ, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ, 2016.
17. Độc lập thật, khát vọng!, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
18. Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
19. Bốn năm Chữ Thập Đỏ, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 3-2018
20. Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 7-2018
21. Danh dự, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 10-2018
22. Cái nhìn của người hậu chiến, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 04-2019
23. Lí lịch và quốc sử, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 07 & 10-2019
24. Sau hai đợt sóng thần, Đất nước mình nay thế đó, tập thơ 30 bài, 02-2020 & bổ sung 06 bài mới + 02 bài cũ, 18-03-2020 & 15-04-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả.
25. Người Mẹ trong chiến tranh, ngâm khúc tự sự, 460 câu song thất lục bát, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 4 & 5-2020
26. Tổ quốc ơi, con kính thưa lời nói thẳng, tập thơ 41 bài, viết và công bố đến ngày 10-11-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả
27. “Ngụy” và “phiến”, hoà giải thời hậu chiến, tập thơ 44 bài (viết và công bố đến ngày 05 & 06-03-2021; ngày bổ sung 02 bài mới viết, 01 bài cũ ở tập trước,

đọc lại: 30-03-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả

28. Búa liềm Sao ở Bến Hải, tập thơ 55 bài (viết và công bố từ ngày 06-04 đến 28-07-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả.

29. Hoà giải, bát nước lại đầy, tập thơ 64 bài (viết và công bố từ ngày 28-09-2021 đến ngày 28-01-2022 & 17-02-2022, 11-03-2022; 26-03-2022), Facebook & các điểm mạng của tác giả.

30. Máu Việt cờ Xô — chiến tranh, tập thơ 36 bài (từ 09-04-2022 đến 20 & 27-08-2022 & 04-09-2022), công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

31. Thơ về ngoại tranh nội chiến — Miền Nam tự vệ, thời tôi có sống – tập thơ 40 bài, công bố (ngay ngày viết, từ 26-09 đến 30-11-2022) trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

32. Lập trường sông thiên nhiên Bến Hải, tập thơ 38 bài, công bố (ngay ngày viết, từ 11-12-2022 đến 06-03-2023 — 14-03-2023) trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

33. Thơ như Pha lê đỏ (Dấu cộng đỏ – Hồng thập tự – Chữ thập đỏ) – tập thơ, viết từ 21-03-2023 đến 02-08-2023, công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

II. Tiểu thuyết, truyện kí:

34. Mùa hè bên sông (Nỗi đau hậu chiến), tiểu thuyết, 1997; hai bản đã sửa chữa và bổ sung, 2001 (lần hai) và 2003 (lần ba), Tạp chí điện tử Giao Điểm tháng 6-2005.

35. Có một nơi lá mãi xanh, tiểu thuyết, Nxb. Hội Nhà văn, 1999.

36. Ngôi trường tháng giêng, tiểu thuyết, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2003.

37. Sen đỏ, bài thơ hoà bình, tiểu thuyết, 1999, Nxb. Thanh Niên, 2003.
38. Nước mắt có vị ngọt, tập truyện ngắn liên hoàn, 1999, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
39. Tuổi học trò của tôi, hồi kí – tự truyện, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
40. Bên kia dốc “Mạ ơi!”, truyện vừa – hồi ức, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
41. Giữa thuở chuyển mùa, truyện – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.
42. Sáng đầu hai nửa gương mặt, truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn), Facebook & các điểm mạng vi tính toàn cầu, 2016.

III. Nghiên cứu, khảo luận:

43. Thơ Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) – Vài nét về con người, tâm hồn và tư tưởng (biên soạn – nghiên cứu, phân bác, và tập hợp một số bản dịch, bài khảo luận văn học và sử học về NVT.), 2000 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 2008.
44. Tiểu sử biên niên phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường – kẻ thù không đội trời chung của chủ nghĩa thực dân Pháp (từ Đại Nam thực lục, rút gọn), dạng niên biểu, sách dẫn chi tiết, phần I, 2001, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
45. Những trang “Đại Nam thực lục” về phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) và các sự kiện thời kì đầu chống thực dân Pháp... (Quốc sử quán triều Nguyễn, Tổ Phiên dịch Viện Sử học VN.), chọn lọc, phần II, 2001.
46. Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886), một người trung nghĩa, khảo luận và phê bình sử học, 2002 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.

47. Phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886), truyện – sử kí – khảo cứu tư liệu lịch sử, trọn bộ 4 tập, 2002 – 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2004.
48. Suy nghĩ về một số vấn đề trong lịch sử cổ đại nước ta, khảo luận, 7.2004, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
49. Bàn thêm về mấy vấn nạn sử học, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2007.

IV. Phê bình & bình luận:

50. Ngẫu hứng đọc thơ, phê bình thơ, 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2005.
51. Luận về thời chúng ta, một số vấn đề trong chiến tranh và hậu chiến, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
52. Thời sự văn hoá và suy nghĩ, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2008.
53. Đọc văn chương và cảm nghĩ, phê bình, viết ngắn & điểm sách, Nxb. Thanh Niên, 2009.
54. Vì văn chương, bình – khảo và phiếm luận, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2010.
55. Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương, phê bình, đăng trên các trang thông tin điện tử & điểm mạng toàn cầu, 2011.

XIN LƯU Ý:

- 1) Có 10 cuốn, viết và công bố từ 2014 trở về trước, chưa xuất bản thành sách giấy được, tôi (tác giả T.X.A.) đã gửi bản chữ vi tính cho YBOOK, thành viên của NXB. Trẻ, TP.HCM., cụ thể là gửi trực tiếp tại NXB. cho cô Hoà Mi.

2) Trong đó, có hai đầu sách phê bình & bình luận, “Vi văn chương, bình – khảo và phẩm luận” và “Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương”, tôi đã gửi cả bản in giấy A4 và bản chữ vi tính cho Chi nhánh NXB. Văn Học – anh Trương Đình Chiến – để xin giấy phép xuất bản dạng sách in giấy, nhưng chưa được cấp giấy phép.

3) Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12, trong mười lăm (15) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC lại liệt kê riêng dưới đây (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), được viết trước ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy:
nhaxuatbantudo@hushmail.com

4) Bốn (04) đầu sách biên khảo về nhân vật lịch sử Nguyễn Văn Tường (1824-1886), tôi đã xuất bản thành sách in giấy, 2004, 2006 & 2008, qua hai nhà xuất bản Văn nghệ TP.HCM. và Thanh Niên. Vào ngày 12-03-2020, tôi đã kí hợp đồng tái bản KHÔNG SỬA CHỮA cả bốn đầu sách ấy với Tạp chí Xưa & Nay (cơ quan của Hội Khoa học lịch sử Việt Nam), tại Văn phòng phía Nam (Đề Thám, TP.HCM.), theo đề nghị của Tạp chí. Tôi đã trao bốn bản chữ vi tính và phụ liệu hình ảnh đã được dàn trang, quét chụp (scan) để xuất bản lần thứ nhất, của cả bốn đầu sách. Xin ghi nhớ ở đây.

5) MÁY VI TÍNH HƯ, CỨU & LƯU ĐƯỢC DỮ LIỆU (đã xuất bản trên WEB): nhân viên Trần Tuấn Anh, Cty Huy Hoàng, 264 Huỳnh Văn Bánh, p.11, q. Phú Nhuận, TP.HCM. Kết quả sửa chữa máy tính: Máy hư hẳn, chỉ cứu được dữ liệu. CŨNG MÁY LÀ DỮ LIỆU GỐC ĐÃ TỰ LƯU Ở USB, VÀ ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ TRÊN WEB (được bảo hộ về bản quyền theo luật pháp Việt Nam & quốc tế).
28-02-2022

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3101030993504164/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/02/28/may-vi-tinh-hu-cuu-luu-duoc-du-lieu/>

TRẦN TRỌNG MỜI XEM

bốn đầu sách có tính chất tự truyện của tác giả:

1) Tuổi học trò của tôi
(hồi kí – tự truyện, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự thuật về bản thân
qua việc khắc hoạ nhân vật Trần Nguyễn Phan

2) Ngôi trường tháng giêng
(tiểu thuyết – hồi ức, 1998), Nxb. Thanh Niên, 2003
Tác giả tự phân thân, khắc họa bản thân
qua việc xây dựng ba nhân vật Đặng Nam, Khoai,
Lộc Biếc

3) Bên kia Dốc “Mạ ơi!”
(truyện – hồi ức, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự khắc họa bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Phan Huyền Đình

4) Giữa thuở chuyển mùa
(truyện – hồi ức, 2013), Nxb. Trẻ, 2013
Tác giả tự khắc họa bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Nguyễn Phan Huyền

.....

**HAI MƯƠI MỐT (21) ĐẦU SÁCH,
TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN VIẾT
TRONG HƠN CHÍN NĂM TRÊN FACEBOOK,
06-03-2014 — 02-08-2023**

(kể cả tập thơ tình cảm “TUỔI NHỚ”, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM. ấn hành, 2016)

.....

Trân trọng mời đọc & tự in thành sách giấy:

**20 ĐẦU SÁCH THƠ, TRUYỆN, VỚI CHUYÊN ĐỀ
HOÀ GIẢI DÂN TỘC SAU CUỘC NỘI CHIẾN –
CHỐNG NGOẠI XÂM TRONG CHIẾN TRANH LẠNH
(1945-1954-1975 — 1989/1991)**

(tập thơ tình cảm TUỔI NHỚ đã được ấn hành qua Nxb. Văn hoá – Văn nghệ):

1) ĐỂ LÒNG NGƯỜI THÔI TRĂM UẤT, tập thơ (45 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2015/10/0_best_txa_tap-tho-14_bo-sung-tuyen-ngon-loi-the-vn-18-9hb15-copy.pdf

<http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/txa-de-long-nguoi-thoi-tram-uat>

<https://txawriter.wordpress.com/2015/08/20/cong-bo-tap-tho-thu-14-ban-20-8-2015/>

2) SÁNG ĐỀU HAI NỬA GƯƠNG MẶT, truyện vừa gồm 6 truyện ngắn

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/01/txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat_19-01hb16.pdf

http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/dau-sach-36-txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat

<https://txawriter.wordpress.com/2016/01/19/dau-sach-thu-36-txa-sang-deu-hai-nua-guong-mat/>

3) CẦU Ý HỆ, tập thơ (46 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/11/txa_cau-y-he_arial_co-sach__tap-tho-thu-16_04-11hb16.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/cau-y-he-txa-dau-sach-37>

<https://txawriter.wordpress.com/2016/11/07/ki-niem-sinh-nhat-tron-hoa-giap/>

4) ĐỘC LẬP THẬT, KHÁT VỌNG!, tập thơ (88 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/06/4_for-layout_doc-lap-that-khat-vong_20-6hb17.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/tap-tho-thu-17_muc-luc

<https://txawriter.wordpress.com/2017/06/13/muc-luc-tap-tho-thu-17-tai-www-tranxuanan-poet-net/>

<https://txawriter.wordpress.com/2017/06/21/pdf-tap-tho-doc-lap-that-khat-vong-tap-tho-thu-17-cua-tran-xuan-an/>

5) CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH, tập thơ (60 bài thơ)

PDF: (trọn tập, 2 phần)

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/12/txa_p1p2_chiec-cau-chien-tranh-lanh_60-bai_10-09-10-12hb17.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/phanh-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh>
<https://txawriter.wordpress.com/2017/09/12/cong-bo-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh/>

6) BỐN NĂM CHỮ THẬP ĐỒ, tập thơ (40 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/03/txa_bon-nam-chu-thap-do_22-3hb18.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bon-nam-chu-thap-do_tap-tho19-tren-41
<https://txawriter.wordpress.com/2018/03/22/cong-bo-tap-tho-thu-19-trong-40-dau-sach-cua-t-x-a-va-01-suu-tap-tu-lieu/>

7) TRONG TÔI BẾN HẢI VÀ THẠCH HÃN, tập thơ (57 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/07/00_txa_final_frint_trong-toi-ben-hai-va-thach-han_25-7hb18.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457>
<https://txawriter.wordpress.com/2018/07/04/t-x-a-da-viet-va-cong-bo-tap-tho-thu-xx-dau-sach-thu-7-hoa-giai-dan-toc/>

8) DANH DỰ, tập thơ (71 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/01/00_bo-sung-2056_txa_final_frint_danh-du_19-01hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2173507112923228>

<https://txawriter.wordpress.com/2018/11/02/danh-du-tap-tho-voi-chu-de-hoa-giai-dan-toc-cua-tran-xuan-an/>

9) CÁI NHÌN CỦA NGƯỜI HẬU CHIẾN, tập thơ (60 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/06/000_4-bai_2-pages-per-sheet_cai-nhin-nguoi-hau-chien_29-04-10-06hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2265975710343034>

<https://txawriter.wordpress.com/2019/04/29/cong-bo-dau-sach-thu-9-ve-hoa-giai-dan-toc-dau-sach-10-tren-facebook/>

10) LÍ LỊCH & QUỐC SỬ, tập thơ bốn mươi bảy (47) bài thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/10/00_2-pages_47-bai_li-lich-quoc-su-chien-tranh-lanh_18-10hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2339134639693807/>

<https://txawriter.wordpress.com/2019/07/24/cong-bo-dau-sach-thu-10-ve-hoa-giai-dan-toc-tap-tho-li-lich-quoc-su/>

11) SAU HAI ĐỢT SÓNG THẦN, ĐẤT NƯỚC MÌNH
NAY THẾ ĐÓ, tập thơ ba mươi sáu (30+2+4) bài thơ
và hai bài thơ viết trước

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/04/00_sau-hai-dot-song-than_bo-sung-62_23-04-2020.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2529568823983720/>

<https://txawriter.wordpress.com/2020/02/23/tap-tho-10-hoa-giai-dan-toc-sau-hai-dot-song-than/>

12) NGƯỜI MẸ TRONG CHIẾN TRANH, ngâm khúc
tự sự, song thất lục bát 460 câu:

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/06/12_final_txa_nguoi-me-trong-chien-tranh_ngam-khuc-460-cau-song-that-luc-bat_45-2020.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2613404895600112/>

<https://txawriter.wordpress.com/2020/06/06/sach-pdf-nguoi-me-trong-chien-tranh-hoa-giai-dan-toc-cuon-12/>

<https://txawriter.files.wordpress.com/>

13) TỔ QUỐC ƠI, CON KÍNH THỬA LỜI NÓI THĂNG,
tập thơ 41 bài thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/11/1-final_to-quoc-oi_19-11-2020.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-sau-ngam-khuc-469-cau>
<https://txawriter.wordpress.com/2020/09/26/duong-dan-link-16-bai-tho-sau-ngam-khuc-tu-su/>

14) “NGUY” VÀ “PHIÊN”, HOÀ GIẢI THỜI HẬU CHIẾN, tập thơ 44 (42 + 2) bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2021/04/txa_book-size_44bai_nguy-va-phien-hoa-giai-trong-chien-tranh_12-03_add-01-04-2021.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-viet-noi-tiep-tap-26>
<https://txawriter.wordpress.com/2021/02/02/tap-tho-27-trong-49-dau-sach-tac-gia-tran-xuan-an/>

15) BÚA LIÊM SAO Ở BẾN HẢI, tập thơ gồm 55 bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2021/09/txa_book-size_for-pdf_57bai_bua-liem-sao-lien-o-ben-hai_06-09-2021_bai-57-them-8-cau.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tu-thang-4-2>
<https://txawriter.wordpress.com/2021/07/30/muc-luc-tap-tho-bua-liem-sao-lien-xo-o-ben-hai-49-50/>

16) HOÀ GIẢI, BÁT NƯỚC LẠI ĐẦY, tập thơ gồm 58 bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/03/642essay_final_best-all_hoa-giai-bat-nuoc-lai-day_2pages-1sheet.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3069931193280811/>
<https://txawriter.wordpress.com/2022/01/15/muc-luc-tap-tho-hoa-giai-bat-nuoc-lai-day/>

17) MÁU VIỆT CỜ XÔ — CHIẾN TRANH, tập thơ gồm 35 bài thơ, 20 & 27-08-2022
PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/09/1_in-giay-36-bai-tho_best-final_book_mau-viet-co-xo_2pages-1sheet_04-09-2022.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3230958120511450/>
<https://txawriter.wordpress.com/2022/08/17/mau-viet-co-xo-chien-tranhtap-17-hoa-giai-dan-toc/>

18) THƠ VỀ NGOẠI TRANH NỘI CHIẾN — MIỀN NAM TỰ VỆ, THỜI TÔI CÓ SỐNG, tập thơ gồm 40 bài thơ (viết từ 26-09 đến 30-11-2022) và một phụ lục
PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/12/txa_tho-ve-ngoai-tranh-noi-chien-mien-nam-tu-ve-thoi-toi-co-song_tap-tho_30-11-2022.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3277997675807494/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/11/26/dau-sach-hoa-giai-dan-toc-thu-18/>

19) LẬP TRƯỜNG SÔNG THIÊN NHIÊN BẾN HẢI, tập thơ gồm 38 bài thơ (viết từ ngày 11-12-2022 đến 06-03-2023 — 14-03-2023) và ít bài bình luận

PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2023/03/txa_2pages-per-1sheet_pdf_in-giay_lap-truong-song-thien-nhien-ben-hai_13-03-2023-1.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3394650947475499/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/11/dau-sach-19-hoa-giai-dong-bao-chin-nam-qua-2014-2023/>

20) THƠ NHƯ PHA LÊ ĐỔ (DẤU CỘNG ĐỔ – HỒNG THẬP TỰ – CHỮ THẬP ĐỔ), tập thơ, gồm 36 bài thơ (21-03-2023 — 02-08-2023)

PDF:

(link của tệp PDF này)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3451174218489838/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/08/tap-tho-tho-nhu-dau-cong-do-hong-thap-tu-chu-thap-do/>

.....
.....

21) TUỔI NHỚ, tập thơ (45 bài thơ), NXB. Văn hoá – Văn nghệ ấn hành, 12-2016

(đây là tập thơ không thuộc đề tài hoà giải dân tộc):
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2028854877388453>

.....
 .....

RIÊNG VỀ ĐỀ TÀI HOÀ GIẢI HOÀ HỢP DÂN TỘC:
 TÔNG CỘNG MƯỜI TÁM (18) TẬP THƠ cộng với
 MỘT (01) TẬP NGÂM KHÚC 460 CÂU & MỘT (01)
 TẬP TRUYỆN NGẮN LIÊN HOÀN gồm sáu (06) truyện
 như một truyện vừa, cùng một ít bài luận.

Về số lượng bài thơ hoà giải dân tộc, không kể ngâm
 khúc 460 câu, GỒM CHÍN TRĂM LẼ SÁU (906) BÀI
 THƠ.

(Nếu kể cả tập thơ “Tuổi nhớ”, 45 bài thơ, số lượng là
 CHÍN TRĂM NĂM MƯỜI MỐT [951] BÀI THƠ).

.....
 .....

***Đặc biệt, chín năm vừa qua (03-2014 đến 08-2023),
 20 đầu sách về đề tài hoà giải dân tộc (không kể
 tập thơ tình cảm “Tuổi nhớ”), tác giả đứng trên lập
 trường thuần túy dân tộc Việt Nam để suy tư và
 viết.***

.....
 .....

Ghi chú lần thứ hai:

Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12 (kể cả tập truyện ngắn), trong mười chín (19) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC này (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy
nhaxuatbantudo@hushmail.com

NHÀ XUẤT BẢN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng biên tập

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc – Phó Tổng biên tập

Biên tập & sửa bản in:

Vẽ bìa, trình bày & kĩ thuật vi tính:

Đơn vị liên kết: Tác giả.

Khổ 14,5 cm x 20,5 cm.

Số ĐKKH:

Quyết định xuất bản số:

ngày tháng năm

In 500 cuốn, tại XN. In

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm.

Phần gấp bìa 1: Một số ảnh chụp các bìa sách đã xuất bản của Trần Xuân An:

Bìa 4:
ẢNH CHÂN DUNG TÁC GIẢ

Trần Xuân An – Thơ như pha lê đỏ

Bìa 4:

VÀI NÉT VỀ TÁC GIẢ

Trần Xuân An

Sinh ngày 10-11-1956 tại Huế.

Nguyên quán: Quảng Trị (họ Trần Xuân tại Trúc Lâm, Gio Linh và họ gốc Nguyễn Văn tại An Cư, Triệu Phong)

Dân tộc: Kinh (Việt Nam)

Tín ngưỡng Tổ tiên (Quốc Tổ, Gia Tiên) và Trời Bụt dân gian.

Tốt nghiệp khoa ngữ văn Việt, Đại học Sư phạm Huế (1974 – 1978).

Dạy học tại Lâm Đồng, 1978 – 1983 (các trường: PTCS. Lộc Ngãi, Bảo Lộc; Phân hiệu PTTH. Bảo Lộc tại Đa Huoai; PTTH. Đức Trọng).

Bút danh (ít dùng): Phan Huyền Đình, Trần Cát Niên (Phan Cát Niên), Trần Nguyễn Phan, Phan Kết Đoàn, Trần Ngôn Sử, Nguyễn Công Dân (TXA.), Nguyễn Phan Huyền.

Từ 1991 đến nay, thường trú tại TP. HCM., tiếp tục công việc viết, chuyên sáng tác, nghiên cứu, phê bình...

Hội viên Hội Nhà văn TP. HCM..

Là tác giả của 54 đầu sách và 01 sưu tập tư liệu (**tổng cộng là năm mươi lăm đầu sách**), trong đó có 25 đầu sách đã được chính thức ấn hành qua các nhà xuất bản.

Tặng thưởng tuần báo Văn Nghệ Giải Phóng, 1975.

Giải thưởng Hội VHNT. Quảng Trị, 1991.

Phần gập bìa 1:

ĐĂNG BÀI TRÊN BÁO CHÍ:

Tuổi Ngọc (1973), Văn nghệ Giải phóng (từ 1975), Văn nghệ Bình Trị Thiên, Văn hoá Bình Trị Thiên, Văn nghệ TP.HCM., Nhân Dân, Tạp chí Sông Hương, Tạp chí

Cửa Việt, Văn nghệ, Thanh Niên, Tuổi Trẻ, Kiến thức Ngày nay, Tạp chí Xưa & Nay, Tạp chí Huế Xưa & Nay, Tạp chí Thơ...v.v...

Các tập san: Tình Quê, Văn nghệ Tam Kỳ, Hàm Nghi Yêu Dấu, Quán Văn...v.v...

Tạp chí Văn hoá Nghệ An điện tử, Trang TTĐT. Hội Nhà văn Việt Nam, Trang TTĐT. Hội Nhà văn TP.HCM., Trang TTĐT. Quê nhà (báo Tổ Quốc), Trang TTĐT. Văn nghệ Đồng bằng Sông Cửu Long...v.v...

Giaodiem. com, Chimviet. free. fr, BBCVietnamese. uk. com ...v.v...

phongdiep. net , trannhuong. com, Văn chương Việt...v.v...

Đài Tiếng nói nhân dân TP.HCM., Đài Phát thanh Bình Trị Thiên, Đài Phát thanh Lâm Đồng...v.v...

Phần gập bìa 4:

GÓP MẶT VÀO CÁC TUYỂN TẬP THƠ:

Riêng về lĩnh vực thơ, ngoài việc đăng thơ trên nhiều báo chí từ 1973, còn có sự góp mặt vào nhiều tuyển tập thơ:

1. *Thơ Miền Trung thế kỷ XX* (Ban tuyển chọn, Nxb. Đà Nẵng, 1995).
2. *Hai thập kỷ thơ Huế, 1975 – 1995* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn Học, 1995).
3. *Non Mai sông Hãn*, thơ văn Quảng Trị hai thế kỉ XIX & XX (Hội VHNT. tuyển chọn, Sở VH TT. QT. xb., 1999).
4. *700 năm thơ Huế* (Ban tuyển chọn, Nxb. Thuận Hóa, 2008).
5. *Thơ tình bốn phương* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. Trẻ, 1995).
6. *Thơ tình Việt Nam và thế giới* (Lê Hùng Trương [Khai Trí] tuyển chọn, Nxb. Thanh Niên, 1998).
7. *Nghìn năm tứ tuyệt* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. VHDT., 1997).

8. *Một thế kỷ văn học yêu nước, cách mạng* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM., 2016)

9. *và nhiều tuyển thơ khác*, từ 1975 đến nay, do các hội văn nghệ tỉnh, Hội Nhà văn TP.HCM. và các nhà xuất bản ấn hành tại Lâm Đồng, Huế, Đồng Nai, TP.HCM., Hà Nội v.v...

Địa chỉ tác giả:

71B Phạm Văn Hai,

Phường 3, Tân Bình, TP.HCM., Việt Nam

(028) 38453955 & 0908 803 908

tranxuanan.writer@gmail.com

Điểm mạng toàn cầu cá nhân:

<http://www.tranxuanan-writer.net>

(<https://sites.google.com/site/tranxuananwriter>)

<http://www.tranxuanan-poet.net>

(<https://sites.google.com/site/tranxuananpoet>)

<http://www.tranxuanan-bienkhao.name.vn>

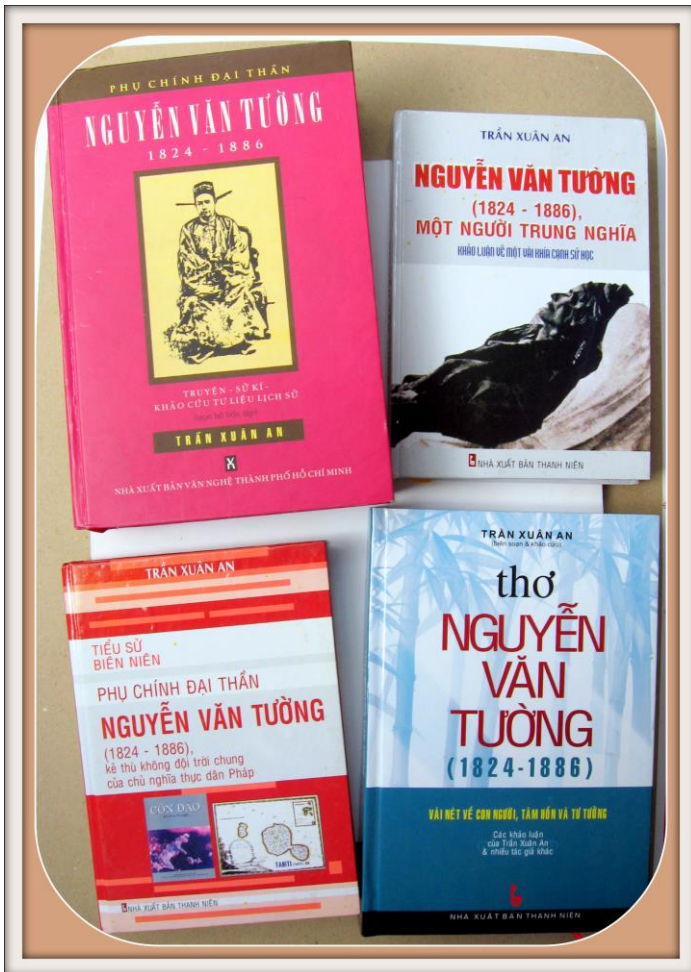
<http://tranxuanan-writer.blogspot.com>

<https://txawriter.wordpress.com>

<http://youtube.com/user/AnTranXuan>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/>

& một số ảnh bìa sách của Trần Xuân An đã xuất bản

Trần Xuân An – Thơ như pha lê vỡ

Công bố từng bài theo ngày giờ ghi dưới mỗi bài.

**Ngày tạo tệp PDF:
02 THÁNG 08-2023**

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG
THÀNH THẬT CẢM ƠN QUÝ ĐỘC GIẢ
ĐÃ QUAN TÂM VÀ ĐÃ LƯU TRỮ GIÚP**

.....